Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0012

Provedba zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2025.

Rezolucija Europskog parlamenta od 21. siječnja 2026. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2025. (2025/2164(INI))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegove članke 14., 16., 21., 24., 36. i 41.,

– uzimajući u obzir izvješće visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. lipnja 2025. naslovljeno „Izvješće o zajedničkoj vanjskoj i sigurnosnoj politici – Naši prioriteti 2025.”,

– uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 18. prosinca 2025.,

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. svibnja 2025. o povratku ukrajinske djece koju je Rusija prisilno preselila i deportirala[1],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2025. o ljudskoj cijeni ruskog rata protiv Ukrajine i hitnoj potrebi za okončanjem ruske agresije: položaj nezakonito pritvorenih civila i ratnih zarobljenika te kontinuirano bombardiranje civila[2],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. studenoga 2022. o proglašenju Ruske Federacije državom pokroviteljicom terorizma[3],

– uzimajući u obzir napomene glavnog tajnika UN-a od 22. rujna 2025. upućene Općoj skupštini kojom se obilježava 80. obljetnica Ujedinjenih naroda,

– uzimajući u obzir govor o stanju Unije koji je predsjednica Komisije Ursula von der Leyen održala 10. rujna 2025.,

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2025. o političkoj

---

1 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0096.
2 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0160.
3 SL C 167, 11.5.2023., str. 18.

strategiji EU-a za Latinsku Ameriku[4],

– uzimajući u obzir Akcijski plan EU-a o rodnoj ravnopravnosti i osnaživanju žena u vanjskim odnosima za razdoblje 2021. – 2025. (GAP III),

– uzimajući u obzir izjavu s Trećeg sastanka na vrhu između EU-a i Zajednice latinoameričkih i karipskih država usvojenu 18. srpnja 2023.,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu s četvrtog sastanka na vrhu između EU-a i Zajednice latinoameričkih i karipskih država održanog 9. studenoga 2025.,

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravu mora,

– uzimajući u obzir strateški koncept NATO-a za 2022. donesen 29. lipnja 2022.,

– uzimajući u obzir izjavu sa sastanka na vrhu NATO-a u Haagu od 25. lipnja 2025.,

– uzimajući u obzir Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava, usvojene 2004., ažurirane 2008. i dodatno dopunjene 2020. uputom o njihovoj provedbi,

– uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 23. siječnja 2025. o ruskim dezinformacijama i krivotvorenju povijesti kako bi se opravdao agresivni rat protiv Ukrajine[5],

– uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda od 26. lipnja 1945.,

– uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda od 17. srpnja 1998.,

– uzimajući u obzir Međuinstitucionalni sporazum od 20. studenoga 2002. između Europskog parlamenta i Vijeća o pristupu Europskog parlamenta informacijama osjetljive prirode Vijeća iz područja sigurnosne i obrambene politike[6],

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o kršenju ljudskih prava, demokracije i vladavine prava donesene u skladu s člankom 150. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Saulija Niinistöa od 30. listopada 2024. naslovljeno „Sigurniji zajedno – jačanje europske civilne i vojne pripravnosti i spremnosti”,

---

4 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0221.
5 SL C, C/2025/2147, 23.4.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2147/oj.
6 SL C 298, 30.11.2002., str. 1.

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. siječnja 2024. o sigurnosnim i obrambenim implikacijama utjecaja Kine na kritične infrastrukture u Europskoj uniji[7],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 24. listopada 2024. o pogrešnom tumačenju Rezolucije UN-a br. 2758 od strane Narodne Republike Kine i njezinoj stalnoj vojnoj provokaciji oko Tajvana[8],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. rujna 2025. o Nacrtu odluke Vijeća o sklapanju, u ime Unije, Sporazuma o pojačanom partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Kirgiske Republike, s druge strane[9],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. veljače 2024. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2023.[10],

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu sa sastanka na vrhu između EU-a i Ujedinjene Kraljevine od 19. svibnja 2025.,

– uzimajući u obzir zajedničku izjavu nakon prvog sastanka na vrhu Europske unije i srednje Azije održanog 4. travnja 2025.,

– uzimajući u obzir Izjavu iz Kirune od 15. svibnja 2013.,

– uzimajući u obzir strategiju nacionalne sigurnosti SAD-a objavljenu u prosincu 2025.,

– uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2025/2600 od 12. prosinca 2025. o hitnim mjerama za rješavanje ozbiljnih gospodarskih poteškoća uzrokovanih djelovanjem Rusije u kontekstu agresivnog rata protiv Ukrajine[11],

– uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti,

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenoga 2025. o stajalištu EU-a o predloženom planu i angažmanu EU-a s ciljem postizanja pravednog i trajnog mira za Ukrajinu[12],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2025. o Gazi na točki pucanja: djelovanje EU-a u borbi protiv gladi te hitna potreba za

---

7 SL C, C/2024/5719, 17.10.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5719/oj.
8 SL C, C/2025/487, 29.1.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/487/oj.
9 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0170.
10 SL C, C/2024/6739, 26.11.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6739/oj.
11 SL L, 2025/2600, 13.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj.
12 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0312.

oslobađanjem talaca i pomakom prema dvodržavnom rješenju[13],

– uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2803 (2025) u kojoj se pozdravlja sveobuhvatan plan za okončanje sukoba u Gazi,

– uzimajući u obzir članak 55. Poslovnika,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A10-0253/2025),

A. budući da bi se zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a (ZVSP) trebao očuvati mir, ojačati međunarodna sigurnost i promicati međunarodna suradnja, čime bi se služilo strateškim interesima Europe utvrđenima u članku 21. UEU-a zaštitom sigurnosti Unije i interesa svih država članica, među ostalim vjerodostojnim odvraćanjem; budući da se ti ciljevi trebaju nastojati ostvariti uz poticanje demokracije, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava žena i manjina;

B. budući da su tijekom protekle godine ratovi i oružani sukobi, uključujući izravne sukobe i rastuće napetosti, kao i hibridne napade, pogodili gotovo svaki kontinent; budući da sve intenzivniji geopolitički i gospodarski sukobi predstavljaju čimbenik koji pogoduje ponovnom raspirivanju zamrznutih sukoba i izbijanju novih; budući da su se međunarodne organizacije, koje su uspostavljene radi sprečavanja takvih napetosti, susrele s izazovima u nastojanjima da ispune svoje mandate, zbog čega je hitna i neophodna njihova reforma te je potreban veći kolektivni angažman među demokracijama u jačanju obrane;

C. budući da postoji hitna potreba za daljnjom obranom i jačanjem međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima i njegovih institucija, univerzalnih normi, vrijednosti i načela Povelje UN-a kao što su ljudska prava i međunarodna pravda, multilateralizam i Helsinški završni akt, posebno u pogledu nekršenja međunarodnih granica i zabrane upotrebe sile; budući da EU po svojoj prirodi promiče multilateralnu međuovisnost različitih institucijskih aktera;

D. budući da određene povijesne ali i druge nove sile pribjegavaju složenim ponašanjima u rasponu od bliske suradnje do sektorskih sukoba i prisile; budući da Rusija, koja vodi nezakonitu i ničim izazvanu ratnu agresiju na Ukrajinu, ima vodeću ulogu u podrivanju međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima; budući da Rusija namjerno produljuje svoju ratnu agresiju na Ukrajinu u cilju iscrpljivanja Ukrajine i destabilizacije EU-a i NATO-a; budući da je zaštita cijelog istočnog krila EU-a ključna za stabilnost, sigurnost i otpornost EU-a u cjelini; budući da se u trenutačnoj rascjepkanoj geopolitičkoj klimi EU mora prilagoditi i bolje braniti svoje interese i interese svojih država članica;

---

13 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0199.

E. budući da EU surađuje s transatlantskim partnerima i zemljama istomišljenicama kako bi ojačao svoju gospodarsku sigurnost;

F. budući da je Daytonsko-pariški sporazum okončao razorni rat u Bosni i Hercegovini prije 30 godina; budući da je potpuna provedba njegovih načela od ključne važnosti;

G. budući da se EU i Ujedinjena Kraljevina u svojoj zajedničkoj izjavi od 19. svibnja 2025. zajedno zalažu za stabilnost zapadnog Balkana; budući da bi EU i Ujedinjena Kraljevina trebali definirati konkretna područja suradnje u regiji, posebno kako bi se osiguralo poštovanje načela podjele vlasti iz Daytonsko-pariškog mirovnog sporazuma;

H. budući da određeni međunarodni akteri, posebno autoritarne države, ugrožavaju europsku sigurnost i stabilnost primjenom golemog skupa hibridnih taktika, posebno sabotažom kritične infrastrukture i uplitanjem u demokratsko funkcioniranje naših društava, kao i pravim sigurnosnim prijetnjama kao što su upadi bespilotnih letjelica i napadi na željezničke mreže; budući da je rješavanje takvih prijetnji dio ZVSP-a EU-a, za što je potreban vjerodostojan obavještajni sustav s informacijama o vanjskim prijetnjama iz prve ruke koji doprinosi sposobnosti EU-a da brzo i učinkovito odgovori te da zaštiti svoje interese u inozemstvu;

I. budući da proširenje predstavlja geostrateško ulaganje u dugoročni mir, demokraciju, stabilnost, sigurnost, zaštitu klime i blagostanje diljem kontinenta, posebno s obzirom na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu; budući da priprema za proširenje zahtijeva unutarnje reforme EU-a i budući da bi EU trebao provoditi proces proširenja usporedno s institucijskim reformama i reformama donošenja odluka potrebnima za zaštitu integracijskih kapaciteta EU-a; budući da vjerodostojna politika proširenja jača geopolitički utjecaj i otpornost EU-a; budući da su poštovanje temeljnih načela Unije i poštovanje međunarodnog prava preduvjet za pristupanje EU-u;

J. budući da EU i dalje promiče vlastitu autonomnu europsku diplomaciju u svim područjima, uključujući javnu, kulturnu, gospodarsku i klimatsku diplomaciju, umjetnu inteligenciju, digitalnu diplomaciju i kiberdiplomaciju; budući da je postizanje diplomatske službe EU-a oblikovane zajedničkom diplomatskom kulturom koja se njeguje uglavnom iz perspektive EU-a ključan korak u tom pogledu; budući da Europska diplomatska akademija doprinosi tom cilju;

K. budući da EU daje prednost partnerstvima s demokracijama sličnih stavova; budući da se sklapanje novih globalnih partnerstava temelji na političkoj dužnoj pažnji kako bi se izbjegle ovisnosti koje izlažu EU prisili i kako bi se zajamčilo da suradnja ne ugrožava ljudska prava, održivi razvoj ili solidarnost EU-a; budući da se sektorska suradnja ne može provoditi na štetu temeljnih vrijednosti EU-a; budući da nas podjele unutar EU-a ili transatlantskog saveza, kao i među našim strateškim partnerima, čine slabijima i koriste našim protivnicima,

suparnicima i konkurentima;

L. budući da, u usporedbi s verzijom iz 2021., strategija nacionalne sigurnosti SAD-a od 4. prosinca 2025. odražava radikalnu promjenu u težištu jer se u njoj ne provodi temeljita procjena izazova koje predstavljaju akteri kao što su Rusija i Kina te ona uključuje kritična upućivanja na navodne demokratske nedostatke u određenim državama članicama EU-a; budući da strategija nacionalne sigurnosti oslikava globalna kretanja uglavnom u smislu gospodarskih i strateških interesa, otkrivajući više transakcijski pristup tradicionalnim saveznicima, čime se dovode u pitanje načela na kojima se desetljećima temelji vanjska politika SAD-a; budući da je glasnogovornik Kremlja javno pozdravio strategiju nacionalne sigurnosti, ali je ona izazvala zabrinutost u nekoliko glavnih gradova EU-a, čime se postavlja pitanje o njezinu utjecaju na transatlantsko jedinstvo i vjerodostojnost kolektivnog odvraćanja;

M. budući da prekomorske zemlje i područja povezani s EU-om dijele bliske ustavne, povijesne i kulturne veze s državama članicama; budući da EU-u pružaju jedinstvenu globalnu prisutnost i geostrateške prednosti, posebno u Atlantskom, Indijskom i Tihom oceanu, kao i na Arktiku i Antarktici; budući da bi ZVSP trebao ojačati strukturiranu suradnju s PZP-ovima kao što su sigurnost, strateški trgovinski putovi, otpornost na klimatske promjene, pomorska sigurnost i kritične sirovine, čime bi se osigurala bolja integracija PZP-ova u prioritete vanjskog djelovanja Unije;

N. budući da se prostor za djelovanje civilnog društva smanjuje diljem svijeta i da su borci za ljudska prava i organizacije civilnog društva sve izloženiji riziku od napada i prijetnji državnih i nedržavnih aktera;

O. budući da dinamično civilno društvo diljem svijeta ima ključnu ulogu u promicanju ljudskih prava, demokracije i pluralizma, kao i u promicanju dobrog upravljanja i društvenog napretka;

P. budući da je Parlament nedavno izrazio svoje nedvosmisleno stajalište o kršenjima ljudskih prava na Kubi i o stanju u Venezueli; budući da je u više navrata osudio režim Daniela Ortege i Rosarija Murilla u Nikaragvi;

Q. budući da je Nicolás Maduro 10. siječnja 2025. preuzeo novi mandat i nezakonito zadržao vlast unatoč raširenoj izbornoj prijevari; budući da je Edmunda Gonzáleza Urrutiju priznao kao legitimnog i demokratski izabranog predsjednika Venezuele, a Maríju Corinu Machado kao čelnicu demokratske oporbe tako što im je dodijelio Nagradu Saharov za slobodu mišljenja za 2024.; budući da je Maríji Corini Machado također odano priznanje kao dobitnici Nobelove nagrade za mir za 2025.; budući da nedavni politički događaji, uključujući smjenjivanje Nicolása Madura s vlasti i početak oslobađanja političkih zatvorenika, ukazuju na ključan trenutak u

demokratskoj tranziciji Venezuele; budući da je istodobno stanje i dalje nestabilno, da su ključne strukture moći bivšeg režima i dalje na snazi te da i dalje postoje znatni izazovi za demokratsku konsolidaciju;

R. budući da se načela UN-a dovode u pitanje u dosad neviđenoj mjeri; budući da je Parlament u više navrata pozivao međunarodnu zajednicu da brani i jača UN;

S. budući da se multilateralni svjetski poredak nije na odgovarajući način prilagodio trenutačnoj geopolitičkoj stvarnosti; budući da je inicijativa UN80 koju je pokrenuo glavni tajnik UN-a neizostavan dio reforme UN-a i da bi podrazumijevala ukidanje sustava veta u Vijeću sigurnosti UN-a; budući da teška financijska situacija UN-a izaziva ozbiljnu zabrinutost; budući da se UN suočava sa smanjenjem proračuna od 500 milijuna USD i gubitkom 20 % osoblja; budući da se UN suočava s daljnjim znatnim rezovima u svojim mirovnim, humanitarnim i zdravstvenim agencijama nakon povlačenja financijske potpore SAD-a; budući da su za proces reforme UN-a potrebna dostatna financijska sredstva i politička potpora kako bi se održao multilateralizam kao temelj globalnog upravljanja;

T. budući da organizirani kriminal, posebno trgovina drogom, predstavlja ozbiljnu prijetnju sigurnosti EU-a; budući da je EU od 2020. postao najveće svjetsko tržište kokaina; budući da taj kokain uglavnom dolazi iz Latinske Amerike i ulazi u EU uglavnom preko atlantskih luka;

U. budući da autoritarni režimi, kriminalne mreže i terorističke skupine ugrožavaju zdravlje i sigurnost Europljana nezakonitom trgovinom drogom i ljudima, što doprinosi regionalnoj nestabilnosti i u određenim slučajevima predstavlja korištenje migracija kao oružja;

V. budući da je ruska ratna agresija na Ukrajinu ozbiljno ugrozila europsku i globalnu sigurnost, prouzročivši gospodarsku nesigurnost, nesigurnost opskrbe hranom i visoke cijene energije te istodobno destabilizirajući istočno susjedstvo EU-a; budući da je ta agresija dio šire strategije koja se temelji na imperijalističkom i ekspanzionističkom programu, koji je započeo ratom u Gruziji 2008.; budući da Memorandum iz Budimpešte o sigurnosnim jamstvima iz 1994., u skladu s kojima je Ukrajina uklonila sve nuklearno oružje sa svojeg teritorija u zamjenu za sigurnosna jamstva, među ostalim iz Rusije, nije spriječio rusku ratnu agresiju;

W. budući da Rusija nastavlja pljačkati ukrajinsku nacionalnu baštinu; budući da je ruska ratna agresija prouzročila ozbiljnu i dugotrajnu štetu za okoliš u Ukrajini; budući da Ruska Federacija provodi intenzivne i namjerne napade na energetsku infrastrukturu Ukrajine;

X. budući da je Međunarodni kazneni sud izdao uhidbene naloge za Vladimira Putina i Mariju Lvovu-Belovu, rusku povjerenicu za prava djece, zbog ratnog zločina nezakonite deportacije i transfera

ukrajinske djece;

Y. budući da presuda Europskog suda za ljudska prava od 9. srpnja 2025. u slučaju *Ukrajine i Nizozemske* protiv *Rusije* predstavlja važan korak naprijed u pozivanju Rusije na odgovornost za njezinu ratnu agresiju i zlodjela koja je počinila u Ukrajini;

Z. budući da bi ubrzana militarizacija Kine, kao i njezina strateška partnerstva s Rusijom, Sjevernom Korejom i Iranom, mogla ugroziti stabilnost ne samo indopacifičkih zemalja nego i cijele međunarodne zajednice; budući da je posljednjih godina Sjeverna Koreja opetovano lansirala balističke projektile dosad nezabilježenom učestalošću, čime je jasno prekršila rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a, uz istodobno jačanje svojih nuklearnih kapaciteta u pogledu kvalitete i količine; budući da asertivni vojni, politički i gospodarski pritisak tih autoritarnih i diktatorskih sila, zajedno s njihovim aktualnim i višedimenzionalnim napadima na međunarodni poredak utemeljen na pravilima, predstavljaju neke od najozbiljnijih sigurnosnih prijetnji državama članicama EU-a u njihovoj povijesti;

AA. budući da je na sastanku na vrhu NATO-a 2024. u Washingtonu Kina navedena kao odlučujući pokretač ruske agresije; budući da Kina nikad nije službeno osudila nezakonitu rusku agresiju i invaziju na Ukrajinu; budući da je Rusija svoje strateške odnose s Kinom okarakterizirala kao odnose na nezapamćeno visokoj razini; budući da je Narodna Republika Kina glavni pobornik ruske ratne agresije jer osigurava većinu robe s dvojnom namjenom koja služi kao ulazni materijal za ruski obrambeni sektor, kao i diplomatsku, političku i gospodarsku potporu, čime se produljuje i omogućuje rat; budući da Rusija prisilnim i vojnim djelovanjem nastoji ugroziti regionalnu stabilnost i europske težnje, dok Kina sve više koristi gospodarski utjecaj i strateška partnerstva kako bi utjecala na razvoj događaja u susjedstvu EU-a zajedno s drugim akterima koji doprinose takvoj destabilizaciji; budući da Kina kombinacijom državnih ulaganja, izgradnje strateške infrastrukture, prijenosa tehnologije i operacija utjecaja nastoji proširiti svoj utjecaj u EU-u;

AB. budući da se stanje ljudskih prava i temeljnih sloboda u Azerbajdžanu tijekom protekle godine dodatno pogoršalo; budući da bi trebalo provesti sve naloge Međunarodnog suda u pogledu Gorskog Karabaha, uključujući nalog od 17. studenoga 2023. u kojem se navode privremene mjere u pogledu sigurnog, neometanog i brzog povratka osoba koje su pobjegle iz regije;

AC. budući da je vanjsko djelovanje EU-a neopozivo vezano uz vrijednosti i načela sadržana u članku 2., članku 3. stavku 5. i članku 21.UEU-a, uključujući suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost svih država članica, u skladu s Poveljom UN-a; budući da se ta načela jednako primjenjuju na Cipar; budući da je vanjska politika Turske i dalje u suprotnosti s vanjskom politikom EU-a; budući da je konstruktivan angažman same Turske ključan za nastavak pregovora

o rješavanju ciparskog pitanja i napredak u okviru UN-a;

AD. budući da se turska vojna okupacija teritorija EU-a na Cipru nastavlja, kao i prijetnja silom protiv države članice;

AE. budući da su turske povrede grčkog zračnog prostora i kršenja propisa o zračnom prometu zabilježena u atenskom području informacija o letovima u porastu; budući da su povrede grčkih teritorijalnih voda također u porastu, dok turska plovila provode sustavne nezakonite ribolovne aktivnosti u grčkim teritorijalnim vodama; budući da i dalje postoje sporovi oko operacija traganja i spašavanja, kao i oko odgovornosti povezanih s NAVTEX-om;

AF. budući da je jedino održivo rješenje kurdskog pitanja u Turskoj pravedno, sveobuhvatno i održivo rješenje;

AG. budući da je Egipat relevantan stup stabilnosti u istočnom Sredozemlju, što je naglašeno odlukom EU-a da Egiptu dodijeli 4 milijarde EUR makrofinancijske pomoći za razdoblje 2024. – 2027.;

AH. budući da su 2024. EU i Kirgiska Republika potpisali Sporazum o pojačanom partnerstvu i suradnji; budući da su ljudska prava ključna sastavnica tog sporazuma; budući da zabrinjavajuće stanje ljudskih prava u zemlji upućuje na ozbiljno nazadovanje u tom pogledu, koje se povećalo u kontekstu prijevremenih izbora, što je, među ostalim, vidljivo iz nedavnog pritvaranja Temirlana Sultanbekova i prijedloga za ponovno uvođenje smrtne kazne u zemlji; budući da kirgiska vlada mora poduzeti konkretne korake za rješavanje gorućih pitanja koja je Parlament istaknuo u svojoj rezoluciji od 9. rujna 2025.; budući da su posljednjih godina vlasti u svih pet srednjoazijskih zemalja u različitoj mjeri suzbijale neslaganje i postrožile kontrole slobode izražavanja, uz pogoršanje zastrašivanja, uznemiravanja i kaznenog progona aktivista, novinara i pripadnika zajednice LGBTIQ+;

AI. budući da je prvi sastanak na vrhu EU-a i srednje Azije od 3. do 4. travnja 2025. bio značajan jer je označio stratešku prekretnicu u odnosima između tih dviju regija i početak strukturiranog dijaloga kojim se u potpunosti prepoznaje ključna uloga regije srednje Azije kao raskrižja Europe i Azije;

AJ. budući da bi EU u svojim odnosima s Indijom trebao priznati kontinuirani strateški angažman te zemlje s Rusijom, uključujući njezino žalosno sudjelovanje u zajedničkim vojnim vježbama Zapad 2025. s Rusijom i Bjelarusom, uzimajući pritom u obzir geopolitičke izazove na način kojim se jačaju zajednički interesi EU-a s Indijom, povećava sigurnost i poštuje međunarodno pravo;

AK. budući da je pozdravio napore koje su određene arapske države i Izrael uložili u normalizaciju diplomatskih odnosa u okviru Abrahamovih sporazuma; budući da podupire inicijative usmjerene na izgradnju široke regionalne i međunarodne potpore boljoj budućnosti u arapsko-izraelskim odnosima;

AL. budući da EU ima povijesnu priliku produbiti svoje savezništvo s Latinskom Amerikom; budući da politički stup i stup suradnje Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura zahtijeva odobrenje Parlamenta, Vijeća i nacionalnih parlamenata država članica; budući da je za trgovinski stup potrebno samo odobrenje Parlamenta i Vijeća; budući da bi to odobrenje označilo geopolitičku prekretnicu kojom se jača globalna prisutnost EU-a i multilateralni poredak utemeljen na pravilima; budući da će se sporazumom uspostaviti institucionalni okvir za poticanje suradnje u područjima kao što su ljudska prava, održivi razvoj, digitalno gospodarstvo i borba protiv organiziranog kriminala; budući da bi se donošenjem i provedbom sporazuma trebale poboljšati međuregionalne veze, sazrijevati geopolitičke dividende i unaprijediti strateški interesi EU-a; budući da se brzim potpisivanjem i ratifikacijom Sporazuma o partnerstvu između EU-a i Mercosura te Globalnog sporazuma između EU-a i Meksika podupire dublji angažman EU-a u Latinskoj Americi i jačanje političkih veza s njom;

AM. budući da bi politika EU-a za Arktik trebala poticati održivi gospodarski razvoj, podupirati autohtone narode u očuvanju njihova jezika i kulture, osigurati zaštitu arktičkog ekosustava s obzirom na klimatsku krizu i promicati otpornost s obzirom na geopolitičke izazove koje predstavljaju zemlje koje nisu članice EU-a; budući da bi se u okviru te politike trebala uzeti u obzir opravdana zabrinutost zbog povećane suradnje između Kine i Rusije u arktičkoj regiji; budući da ta politika treba u potpunosti integrirati preporuke Deklaracije iz Kirune, poduprijeti povećanje sredstava za obnovljivu energiju i održivo gospodarenje otpadom u arktičkim zajednicama te izgraditi kapacitete za rješavanje okolišnih, gospodarskih i socijalnih izazova;

AN. budući da opetovana kršenja suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti susjednih država od strane Rusije i njezino ometanje plovidbe u Azovskom, Crnom i Baltičkom moru znatno ugrožavaju izglede za održavanje mirnog suživota na Arktiku; budući da Rusija znatno poboljšava svoju arktičku infrastrukturu i flotu ledolomaca te istodobno unapređuje svoje strateške ambicije u regiji; budući da Ruska Federacija provodi strategiju kojom želi konsolidirati saveznu kontrolu nad prirodnim resursima, ojačati teritorijalne zahtjeve i privući ulaganja s pomoću posebnih poticaja za gospodarske zone;

AO. budući da bi ključni cilj ZVSP-a za arktičku regiju trebao biti aktivno traženje statusa punopravnog promatrača ili, ako je to moguće, statusa sudionika za EU u svim relevantnim upravljačkim tijelima za Arktik u kojima EU još nije zastupljen; budući da to također zahtijeva pojačanu interoperabilnost između EU-a, njegovih država članica i njegovih transatlantskih saveznika u području sigurnosti Arktika, pomorskog nadzora, operacija traganja i spašavanja te zaštite kritične infrastrukture;

AP. budući da bi zaštitu vjerskih sloboda trebalo dosljedno integrirati u

vanjsko djelovanje EU-a; budući da bi potpredsjednica Komisije/visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisija trebali redovito izvješćivati o vjerskoj slobodi i progonu vjerskih manjina diljem svijeta; budući da vjerske zajednice i vjerske organizacije mogu imati ključnu ulogu u promicanju mira, međuvjerskog dijaloga, rješavanja sukoba, humanitarne pomoći i zaštite ljudskih prava;

AQ. budući da sve češći progon vjerskih manjina diljem svijeta, uključujući, ali ne ograničavajući se na progon kršćana u svijetu, kao što je nedavno zabilježeno u Siriji, Nigeriji, Demokratskoj Republici Kongu i Nikaragvi, naglašava potrebu za posvećivanjem veće pozornosti progonu vjerskih manjina; budući da bi Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) trebala surađivati s međunarodnom zajednicom kako bi se preokrenuo zabrinjavajući trend porasta vjerskog progona;

AR. budući da se inicijativom Global Gateway potiču bliska partnerstva sa zemljama istomišljenicama na temelju uzajamnih koristi, gospodarskog razvoja i otpornih lanaca opskrbe; budući da je učinkovita upotreba resursa glavni prioritet jer se usredotočuje na ograničen broj strateških inicijativa, posebno na jačanje infrastrukture, kao i na borbu protiv paralelnih inicijativa zemalja koje nisu članice EU-a; budući da bi temeljne vrijednosti EU-a, uključujući poštovanje ljudskih prava, dobro upravljanje, demokraciju, transparentnost i okolišnu održivost, uvijek trebale usmjeravati projekte u okviru strategije Global Gateway; budući da ti projekti moraju sustavno uključivati civilno društvo i lokalne zajednice u sve faze izrade, provedbe i evaluacije projekata kako bi se osiguralo da odgovaraju lokalnim potrebama, da su rodno osjetljivi i da se njima ostvaruju smisleni razvojni rezultati;

AS. budući da je proračun od 300 milijardi EUR dodijeljen toj inicijativi manji od trećine opsega projekata koji su već u tijeku u okviru kineske inicijative „Jedan pojas, jedan put” usmjerene na povezivost i infrastrukturu koja je usporediva s projektom Global Gateway; budući da trenutačno financiranje ESVD-a i delegacija EU-a nije dovoljno za zadovoljavanje njihovih potreba s obzirom na razmjere današnjih izazova; budući da rezovi u temeljnim diplomatskim aktivnostima povećavaju rizik od zatvaranja misija, čime bi se ograničila sposobnost EU-a da djeluje kao globalni akter;

AT. budući da je preventivna diplomacija proaktivan instrument vanjske politike za izbjegavanje sukoba između strana te za posredovanje i potporu u pronalaženju mirnih rješenja, uključujući mirovno posredovanje i dijalog; budući da su napori zlonamjernih aktera izvan EU-a smanjili utjecaj EU-a diljem svijeta; budući da bi potpredsjednica Komisije/visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, zajedno s ESVD-om, trebala analizirati prethodne europske diplomatske napore i njihove ishode; budući da takva analiza zahtijeva jasno razumijevanje, među ostalim, lokalnog,

povijesnog, kulturnog i vjerskog konteksta; budući da bi mogao biti potreban obnovljeni pristup preventivnoj diplomaciji kako bi se osiguralo da se EU smatra pouzdanim partnerom na svim razinama; budući da misije EU-a za promatranje izbora imaju centralnu ulogu u podupiranju demokracije diljem svijeta; budući da su parlamentarna diplomacija i međuparlamentarni odnosi ključni alati za postizanje ciljeva vanjske politike EU-a u zemljama koje nisu članice EU-a i da se njima stvaraju veze koje nadilaze razinu vlade; budući da bi u okviru sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira trebalo povećati proračunska sredstva za potporu demokraciji i promatranje izbora, posebno u cilju raspoređivanja takvih misija u zemlje kandidatkinje;

AU. budući da klimatske promjene sve više djeluju kao „multiplikator prijetnji”, što dovodi do daljnje destabilizacije ranjivih zemalja i regija, humanitarnih kriza koje se mogu spriječiti i dodatnih migracijskih pritisaka;

AV. budući da se na 25. obljetnicu Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000) o ženama, miru i sigurnosti poziva na zadržavanje rodne ravnopravnosti i Programa o ženama, miru i sigurnosti kao temeljnim načelima zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a; budući da bi ESVD i Komisija trebali zadržati vodeću ulogu EU-a u promicanju prava žena diljem svijeta temeljitom i ambicioznom provedbom Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost III; budući da se stupom „Pružanje dobrog primjer” u okviru Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost III od potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku zahtijeva da poboljša rodnu ravnotežu na vodećim položajima u ESVD-u;

AW. budući da su posljednjih godina autoritarne i represivne vlade, kao u Rusiji, udvostručile svoje napore u pogledu tradicionalnih rodnih normi kao sredstva legitimizacije države i društveno-političke kontrole; budući da transnacionalne vjerske mreže i krajnje desničarski politički pokreti promiču politike usmjerene protiv osoba LGBTIQ+; budući da ti trendovi narušavaju temeljna prava i predstavljaju izravan izazov za vrijednosti sadržane u Ugovoru o Europskoj uniji, koje obuhvaćaju rodnu ravnopravnost i čine temelj vanjske politike Unije;

1. naglašava da su njegove rezolucije o provedbi ZVSP-a ključna sastavnica njegova doprinosa oblikovanju vanjske politike EU-a; ističe da te rezolucije odražavaju praktične implikacije pojačanog prava nadzora u području vanjske politike koje je Parlamentu dodijeljeno Ugovorom iz Lisabona; podsjeća na to da je njegova rezolucija za 2025. druga rezolucija te vrste u ovom parlamentarnom sazivu i da joj je cilj poslužiti kao smjernica za buduću izvršnu granu EU-a pri utvrđivanju vanjskopolitičkih prioriteta za sljedeći mandat; ističe činjenicu da se u kontinuirano nestabilnom međunarodnom okružju EU treba istodobno rješavati brojne vanjskopolitičke probleme koji na njega izravno i neizravno utječu, kao što su aktualna ruska ratna agresija na Ukrajinu, sukobi na Bliskom istoku,

sve veće natjecanje među velikim silama, stalni pokušaji potkopavanja multilateralnog međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima i sve snažnija poveznica između vanjskih i unutarnjih kriza; čvrsto je uvjeren u to da, kako bi ostao relevantan na međunarodnoj sceni, EU treba voditi odlučnu, discipliniranu i asertivnu vanjsku politiku koja ispunjava njegove strateške ciljeve te nastaviti definirati, zagovarati i braniti svoje interese diljem svijeta; podsjeća da bi se vanjsko djelovanje EU-a trebalo voditi vrijednostima i načelima sadržanima u članku 2., članku 3. stavku 5. i članku 21. UEU-a, koji su nadahnuli stvaranje, razvoj i proširenje EU-a, među ostalim u područjima demokracije, vladavine prava, univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštovanja ljudskog dostojanstva te načela jednakosti i solidarnosti; nadalje smatra da bi ZVSP trebao osigurati provedbu UN-ova Programa održivog razvoja do 2030. i ciljeva održivog razvoja;

2. u potpunosti dijeli zabrinutost izraženu u izvješću potpredsjednice Komisije/visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te je zabrinut zbog brzog tempa razvoja geopolitičke nestabilnosti potaknute asertivnim vojnim, političkim i gospodarskim pritiscima autoritarnih sila i jednostranih aktera; ističe da se oko Europe, od Ukrajine do Kavkaza, od Bliskog istoka do Sahela, Arktika i šire, formirao luk nestabilnosti, što je primjer radikalne nesigurnosti u kojoj djeluje EU; naglašava da je trenutačni geopolitički kontekst obilježen sve bržim slabljenjem demokratskih normi; sa zabrinutošću primjećuje da su multilateralne organizacije duboko oslabljene i da je međunarodni poredak utemeljen na pravilima ozbiljno ugrožen, što dovodi do okruženja u kojem tržišno natjecanje i protekcionizam zamjenjuju suradnju i slobodnu trgovinu te u kojem se ulaganja, informacije i migracijski tokovi sve više instrumentaliziraju; upozorava da takva fragmentacija ugrožava naše strateške interese, sigurnost, blagostanje i jedinstvo; podsjeća da si EU ne može priuštiti da se okrene prema unutra te da mora ostati otvoren i angažiran u svijetu kako bi branio svoje demokratske vrijednosti i interese, što pak zahtijeva mobilizaciju naših regionalnih i globalnih partnerstava i saveza;

3. u tom kontekstu poziva potpredsjednicu Komisije/visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da dodatno razvije dosljedniju zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku usmjerenu na budućnost kojom se:

   (a) štiti međunarodni poredak utemeljen na pravilima;

   (b) potiče suradnja u području zajedničkih interesa;

   (c) poštuje neutralnost određenih država članica i osigurava da se diplomatsko djelovanje provodi na način koji je u skladu s Poveljom UN-a;

   (d) uspostavljaju jasne granice i pozicije o kojima se ne može

pregovarati; i

(e) povećava vidljivost i učinak djelovanja EU-a u inozemstvu;

čime se ostvaruju ambiciozni ciljevi i jasno hvata u koštac s ključnim geopolitičkim izazovima navedenima u sljedećim odlomcima;

Oblikovanje međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima kojeg branimo

4. podsjeća da međunarodni poredak utemeljen na pravilima štiti državni suverenitet i teritorijalnu cjelovitost te univerzalne vrijednosti ljudskih prava, omogućuje mirno rješavanje sporova i osigurava da vlast podliježe pravu, a ne sili; zabrinut je zbog toga što se međunarodni poredak utemeljen na pravilima zbog kombinacije unutarnje erozije i vanjskih napada nalazi pod dosad nezabilježenim pritiskom; upozorava da njegovo slabljenje dovodi do nestabilnosti i sukoba diljem svijeta, čime se oslabljuje naša sigurnost i blagostanje;

5. Ističe da nezakonita, ničim izazvana i neopravdana ruska ratna agresija na Ukrajinu predstavlja očito kršenje međunarodnog prava i Povelje UN-a, kao i dosad nezabilježen napad na europski mirovni poredak od Drugog svjetskog rata; podsjeća na to da je ruska agresija na Ukrajinu započela 2014. godine; ponavlja svoje čvrsto uvjerenje da ruska agresija u konačnici mora biti neuspješna i da Ukrajina mora prevladati, osiguravajući mir snagom, čime bi se pokazalo da sila nikada neće prevladati nad zakonom kako bi se druge odvratilo od pokušaja osporavanja granica vojnim sredstvima; naglašava hitnu potrebu za dugoročnim i strateškim pristupom Moskvi i njezinim saveznicima;

6. pohvaljuje hrabrost i otpornost ukrajinskog naroda, koji brani ne samo svoj suverenitet i teritorijalnu cjelovitost, već i temeljne europske vrijednosti; zahtijeva hitan i bezuvjetan prekid vatre, rusko povlačenje s cijelog međunarodno priznatog teritorija Ukrajine i povratak svih ukrajinskih ratnih zarobljenika, svih otetih i pritvorenih civila te sve djece koju su Rusija i Lukašenkin režim nezakonito odveli; nadalje, poziva na povratak tijela svih poginulih ukrajinskih vojnika; potiče EU da zadrži i ojača svoju potporu Ukrajini, među ostalim putem političke, gospodarske, financijske i vojne pomoći, kako bi se osnažila Ukrajina; pozdravlja odluku Europskog vijeća iz prosinca 2025. da se Ukrajini osigura paket financijske pomoći u iznosu od 90 milijardi EUR u obliku zajmova za koje jamči EU; međutim, žali zbog toga što Vijeće nije uspjelo postići dogovor o ambicioznijoj strukturi financiranja na temelju zamrznute ruske imovine, čime bi se smanjio sve veći teret duga Ukrajine; podsjeća, međutim, da se Uredbom Vijeća (EU) 2025/2600 od 12. prosinca 2025. donosi odluka o neograničenoj imobilizaciji ruske državne imovine; naglašava da su ulaganja u teritorijalnu obranu Ukrajine i njezinu obrambenu industrijsku bazu nužna i uzajamno korisna za Europu, ali nisu sigurnosna jamstva kao takva; u tom kontekstu

pozdravlja inicijativu NATO-a o prioritetnom popisu zahtjeva za Ukrajinu (PURL) i potiče države članice EU-a da nastave s isporukom oružja i streljiva Ukrajini, posebno sustava protuzračne obrane i kapaciteta za duboke napade, uz istodobno podupiranje diplomatskog rješenja rata, u skladu s međunarodnim pravom, u cilju postizanja pravednog i trajnog mira;

7. ponavlja svoj poziv da se razvije pravni okvir EU-a za određivanje statusa zemalja kao pokroviteljica terorizma; poziva Vijeće da uvrsti Rusku Federaciju na takav EU-ov popis zemalja pokroviteljica terorizma;

8. najoštrije osuđuje nezakoniti Lukašenkin režim jer je dopustio da se bjeloruski teritorij koristi kao baza za ruske vojne operacije, čime se podriva suverenitet te zemlje i što predstavlja izravnu prijetnju sigurnosti i stabilnosti EU-a i njegovih država članica, uz nastavak represije nad vlastitim stanovništvom; ponavlja zahtjev za neposredno i bezuvjetno puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika i poziva na jačanje restriktivnih mjera; osuđuje organizirane hibridne napade Bjelarusa na države članice EU-a, na primjer Litvu, bespilotnim letjelicama i upadima balona, gospodarskom prisilom, operacijama krijumčarenja, vojnim provokacijama, kibernetičkim napadima i dezinformacijama koje sponzorira država; sa zabrinutošću naglašava da režimi u Rusiji i Bjelarusu instrumentaliziraju migracije kao dio šire strategije za slabljenje EU-a, vlada država članica i NATO-a; potiče EU i njegove države članice da povećaju političku, financijsku i tehničku potporu neovisnim medijima, borcima za ljudska prava i inicijativama civilnog društva koji djeluju u Bjelarusu i izvan njega;

9. pozdravlja zaključke sa sastanka „Koalicije voljnih” održanog u Parizu 6. siječnja 2026., uključujući politički i pravno obvezujuće obveze kojima se definira zajednički pristup potpori Ukrajini, održavanju njezinih dugoročnih vojnih kapaciteta te ponovnoj uspostavi mira i sigurnosti u slučaju budućeg oružanog napada Rusije; izražava potporu prijedlogu o uspostavi multinacionalnih snaga za Ukrajinu i potiče sve države članice EU-a da na odgovarajući način razmotre kako na najbolji način mogu poduprijeti takve snage; nadalje pozdravlja rasprave o mehanizmu za praćenje i provjeru prekida vatre pod vodstvom SAD-a; naglašava da svaki mirovni sporazum mora sadržavati čvrsta i vjerodostojna sigurnosna jamstva za Ukrajinu, da o njemu mora pregovarati njezino izabrano vodstvo i da mora imati potporu njezina naroda; poziva na oprez u pogledu neiskrenih prijedloga Rusije čiji je cilj produljenje rata te upozorava da bi svako rješenje koje Rusija nametne ili kojim se nagrađuje njezina agresija potkopalo europsku sigurnost; podsjeća da je bliska suradnja između EU-a i SAD-a i dalje ključna za postizanje i osiguravanje pravednog i trajnog mira u Ukrajini te je stoga ključna za sigurnost europskog kontinenta, zajedno s naporima EU-a da preuzme veću odgovornost za vlastitu sigurnost;

10. naglašava da je, s obzirom na razvoj sigurnosnog okruženja i sve veću prijetnju koju predstavlja Ruska Federacija, uključujući opetovane napade bespilotnim letjelicama kojima se povređuje europski zračni prostor, nužno da države članice EU-a hitno poboljšaju svoje mehanizme civilne zaštite, što zahtijeva koordiniran i čvrst odgovor diljem Unije, čime bi se ojačala civilna pripravnost i modernizirali sustavi ranog upozoravanja; smatra da su ta agresivna i bezobzirna djela neodgovorna i predstavljaju ozbiljnu eskalaciju od strane Rusije koja ugrožava sigurnost građana EU-a, regionalnu stabilnost i međunarodni mir; poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s NATO-om istraži rješenja kako bi se u budućnosti odvratilo od takvih kršenja; u tom pogledu pozdravlja najavu plana Komisije „Očuvanje mira – Plan za obrambenu pripravnost do 2030.”, uključujući „Inicijativu za obranu od bespilotnih letjelica”; nadalje, potiče uspostavu mehanizma suradnje između institucija EU-a i relevantnih ukrajinskih partnera kako bi se razmjenjivale najbolje prakse u borbi protiv hibridnog ratovanja i ruskih informacijskih operacija, čime bi se ojačala uzajamna otpornost na te rastuće prijetnje;

11. osuđuje rusku agresiju jer je ozbiljno destabilizirala istočno susjedstvo EU-a, omela put prema miru i blagostanju te dovela do učinka prelijevanja na zapadni Balkan, zbog čega tamo prijeti opasnost od usporavanja reformi i poticanja protueuropskog diskursa; zabrinut je zbog činjenice da su mediji povezani s Kremljem koji djeluju na zapadnom Balkanu pojačali svoje aktivnosti nakon izbijanja ruske ratne agresije, uključujući agresivno uplitanje u izborne procese i informacijski prostor, s ciljem promicanja proruskih stajališta i poticanja antieuropske retorike; poziva Komisiju da na dosljedniji način odgovori na upotrebu antieuropske retorike na zapadnom Balkanu, posebno u Srbiji, aktivnom suradnjom s državama u regiji i poduzimanjem odlučnih mjera za izgradnju društvene otpornosti na hibridne prijetnje; ističe da je suzbijanje destabilizirajućeg utjecaja Rusije ključno za jačanje uloge Unije kao jamca stabilnosti, demokracije i blagostanja;

12. potiče Komisiju da aktivno podupire međunarodne pravosudne mehanizme i zajamči da će počinitelji ratnih zločina i zločina agresije za njih odgovarati; potiče EU i njegove države članice da podrže uspostavu posebnog suda za kazneni progon ruskog zločina agresije na Ukrajinu; podsjeća da je Međunarodni kazneni sud izdao uhidbene naloge za Vladimira Putina i rusku povjerenicu za prava djece Mariju Lvovu-Belovu zbog njihova sudjelovanja u otmici ukrajinske djece i njihova transfera u Rusiju; izražava potporu svim aktivnostima kaznenog progona zločina počinjenih na ukrajinskom državnom području koje provode Međunarodni kazneni sud i Međunarodni sud; podržava inovativna rješenja za financiranje obrambenih napora Ukrajine, kao i njezina razminiranja i obnove upotrebom imobilizirane ruske inozemne imovine, uključujući imovinu ruske države, ruskih lokalnih vlasti, ruskih poduzeća u državnom vlasništvu i pojedinaca na popisu sankcija EU-a; poziva Komisiju da predloži, a države članice da prihvate, dodatan pravno i financijski stabilan

mehanizam u obliku zajma za odštetu kojim se omogućuje upotreba te imobilizirane imovine, čime se Ukrajini pruža dugoročna vidljivost i osigurava da u konačnici od Rusije primi ratnu odštetu ili sredstva u jednakom iznosu, kako je predviđeno međunarodnim pravom; naglašava da trošak ruske agresije mora snositi Rusija, a ne porezni obveznici EU-a; očekuje od država članica da postrože svoje sankcije protiv Rusije dokle god je to potrebno kako bi se osigurao pravedan i trajan mir i dok se ne postigne odgovornost; u tom pogledu pozdravlja aktualne rasprave između EU-a i skupine G7 o razmatranju zabrane pomorskih usluga za sav ruski izvoz nafte kao alternative gornjoj granici cijena nafte; u međuvremenu poziva EU i njegove države članice da ojačaju učinkovitost i učinak dosad donesenih paketa sankcija te da se dogovore o novim paketima čim se pojavi potreba; nadalje poziva Komisiju i države članice da uklone financijske rupe u zakonu kojima se Rusija koristi kako bi izbjegla sankcije te da uvedu dodatne restriktivne mjere za zemlje izvan EU-a koje omogućuju rusku ratnu agresiju na Ukrajinu, bilo olakšavanjem izbjegavanja sankcija bilo pružanjem izravne vojne pomoći; smatra da bi se sankcije trebale izreći i europskim poduzećima koja nastavljaju sa zabranjenim poslovanjem s Ruskom Federacijom; poziva Vijeće, Komisiju i ESVD da predstave strategiju za Rusiju na razini EU-a kojom se povezuju odvraćanje, ograničavanje, odgovornost i potpora demokratskim alternativama;

13. ponavlja da Unija i sve njezine države članice moraju biti primjer drugima u poštovanju nadređenosti međunarodnog prava; naglašava da njezina vjerodostojnost i sposobnost zaštite svojih građana i ključnih interesa ovise o njezinoj predanosti temeljnim načelima kao što su demokracija, vladavina prava i ljudska prava bez dvostrukih standarda ili selektivne usklađenosti; stoga poziva na strogu primjenu mehanizma vladavine prava kada se ta načela zanemare;

14. poziva Komisiju i Vijeće da u svojim vanjskim odnosima i politikama dosljedno poštuju i promiču međunarodno pravo te da poduzmu sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da ga sve države u potpunosti poštuju, bez obzira na gospodarsku ili vojnu snagu;

15. naglašava potrebu za borbom protiv nekažnjavanja i jačanjem napora u pogledu odgovornosti na globalnoj razini, među ostalim preko Međunarodnog kaznenog suda; izražava duboku zabrinutost zbog sankcija SAD-a protiv Međunarodnog kaznenog suda, njegovih tužitelja, sudaca i osoblja, koje predstavljaju ozbiljan napad na međunarodni pravosudni sustav; poziva Komisiju da hitno aktivira Statut o blokiranju kako bi zaštitila i očuvala Međunarodni kazneni sud kao neizostavan temelj međunarodnog pravosudnog sustava;

16. pozdravlja nedavno pokazanu predanost okončanju rata u Gazi i prima na znanje mirovni plan od 20 točaka koji je predložila vlada SAD-a i koji je podržan u Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 2803, koji se sada mora u potpunosti provesti i zaštititi od bilo kakvih pokušaja regionalnih aktera da ga potkopaju; pozdravlja oslobađanje svih

izraelskih talaca koje je držao Hamas i nastavak raspodjele humanitarne pomoći u Gazi; ističe da, iako je plan ključan prvi korak prema okončanju sukoba, i dalje postoji nekoliko izazova, posebno u pogledu provedbe, upravljanja, odgovornosti i održavanja povjerenja; ističe da su potpuno razoružavanje Hamasa, njegovo isključivanje iz bilo kojeg oblika upravljanja u Gazi, reforma i osnaživanje Palestinske samouprave te povlačenje izraelskih snaga i dalje središnji ciljevi za sve daljnje korake; poziva EU da preuzme aktivnu ulogu u oblikovanju procesa mira i obnove u bliskoj suradnji s ključnim regionalnim akterima; podržava aktualne napore za stabilizaciju situacije u Gazi i pozdravlja jačanje civilnih misija zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a (ZSOP), misija EUBAM Rafah i EUPOL COPPS; ponavlja da bi cilj i dalje trebalo biti dogovoreno dvodržavno rješenje, u skladu s međunarodnim pravom, kao jedini održiv put prema pravednom i trajnom miru na Bliskom istoku koji će uključivati to da izraelski i palestinski narod žive jedan uz drugi, u miru i sigurnosti;

17. s velikom zabrinutošću primjećuje trajno, ozbiljno humanitarno stanje u Gazi, uključujući raširenu nesigurnost opskrbe hranom i glad; s dubokom zabrinutošću primjećuje trajne prepreke za pristup humanitarnoj pomoći i zabrinutost koju je potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku izrazila zbog nedavnih odluka o izdavanju dozvola kojima se ograničavaju humanitarne organizacije koje djeluju u Gazi; poziva sve strane da omoguće brzu isporuku humanitarne pomoći; ističe da bi se mjerama kojima se neopravdano ograničava rad pružatelja humanitarne pomoći mogla onemogućiti ključna humanitarna pomoć u vrijeme goruće potrebe; zabrinut je oko toga poštuju li sve strane međunarodno pravo i relevantne rezolucije UN-a te zbog kontinuiranih ciklusa nasilja i terorističkih napada diljem Bliskog istoka; podsjeća na obvezu svih strana da poštuju međunarodno pravo i relevantne rezolucije UN-a, uključujući one koje se odnose na zaštitu civila, humanitarnog osoblja i novinara;

18. naglašava da sukob u Gazi destabilizira južno susjedstvo EU-a i da bi mogao izazvati šire učinke prelijevanja diljem Bliskog istoka i sjeverne Afrike, uključujući radikalizaciju, prisilno raseljavanje i povećane regionalne napetosti; ističe da ta dinamika izravno utječe na europsko upravljanje sigurnošću i migracijama;

19. izražava neslaganje s time što je izraelska vlada priznala Somaliland kao neovisnu državu; ponovno potvrđuje važnost poštovanja jedinstva, suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Savezne Republike Somalije u skladu s njezinim ustavom, Poveljom Organizacije afričkog jedinstva i Poveljom Ujedinjenih naroda, što je ključno za mir i stabilnost cijele regije Roga Afrike;

20. smatra da je porast antisemitizma diljem svijeta neprihvatljiva posljedica brutalnih i neselektivnih terorističkih napada Hamasa diljem Izraela i nerazmjernog vojnog odgovora Izraela velikih

razmjera u Palestini;

21. najoštrije osuđuje teroristički napad koji je teroristička organizacija Hamas izvela na Izrael 7. listopada 2023.;

22. ponovno potvrđuje predanost EU-a postojanju, sigurnosti i legitimnom pravu na samoobranu Države Izraela kao i sigurnosti i dostojanstvu Palestinaca; podsjeća da je pravo Izraela na samoobranu sadržano u međunarodnom pravu i ograničeno njime te da se mora ostvarivati uz potpuno poštovanje međunarodnih sudova; sa zabrinutošću konstatira da rat u Gazi ima razorne humanitarne posljedice i da je doveo neprihvatljive patnje civilnog stanovništva, što je Hamas posebno pogoršao namjernom zlouporabom civilne infrastrukture i korištenjem civilnog stanovništva Gaze kao ljudskog štita, uključujući preostale izraelske taoce; izražava svoje olakšanje nakon oslobađanja svih živih talaca i poziva Hamas da tijela posljednjih preminulih talaca koja je Hamas zadržao vrati njihovim obiteljima; ponovno potvrđuje svoje stajalište u skladu s kojim zahtijeva trajni prekid vatre, hitan pristup humanitarne pomoći i koridore za pružanje pomoći; duboko žali zbog nestabilnosti prekida vatre u Gazi, što je okolnost koja je ugrozila živote prevelikog broja civila;

23. podsjeća da je usklađenost s člankom 2. Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Izraela[14] ključan element partnerstva i poziva na kontinuirano praćenje i ocjenjivanje njegove provedbe od strane izraelske vlade; podsjeća da je u kontekstu humanitarne situacije u Gazi predsjednica Europske komisije 10. rujna 2025. najavila prijedloge za suspenziju određenih trgovinskih odredbi Sporazuma o pridruživanju i potporu ciljanim mjerama protiv određenih izraelskih ministara; prima na znanje naloge za uhićenje koje je Međunarodni kazneni sud izdao 21. studenoga 2024.; ističe da bi sve takve mjere trebalo pažljivo razmotriti i poduzeti na način da se čuva sposobnost EU-a da djeluje kao vjerodostojan partner i da unaprijedi izglede za postizanje dogovorenog dvodržavnog rješenja; smatra da je Vijeće za pridruživanje EU-a i Izraela i dalje ključan forum za otvoren dijalog; ponovno potvrđuje da su konstruktivan angažman i trajni dijalog i dalje najučinkovitiji instrumenti za promicanje mira, sigurnosti i trajne stabilnosti u regiji; ustraje u tome da konkretan plan za provedbu dvodržavnog rješenja mora biti u središtu Komisijine strategije za Bliski istok, koja je planirana za 2026.; žali zbog posljedica koje je izostanak jedinstvenog odgovora na katastrofalnu situaciju u pojasu Gaze imao za ugled EU-a u svijetu;

24. ističe da održiv mir zahtijeva provedbu vjerodostojnog političkog procesa usmjerenog na postizanje dvodržavnog rješenja koje se

---

14 Euro-mediteranski sporazum o pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Države Izraela, s druge strane (SL L 147, 21.6.2000., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2000/384/oj).

temelji na granicama iz 1967., s dvije suverene demokratske države koje žive jedna uz drugu i Jeruzalemom kao zajedničkim glavnim gradom; poziva sve strane da obnove napore kako bi se uklonile prepreke tom rješenju, osuđuje širenje izraelskih naselja na Zapadnoj obali i podsjeća na dugogodišnje stajalište EU-a da su ona i dalje nezakonita prema međunarodnom pravu i da predstavljaju jednostranu mjeru kojom se potkopava povjerenje i izgledi za sporazumno rješenje; pozdravlja sankcije donesene protiv ekstremističkih izraelskih doseljenika; naglašava ulogu Palestinske samouprave kao glavnog sugovornika EU-a u Palestini i ponovno potvrđuje da svako buduće upravljanje u Gazi mora isključiti sudjelovanje terorističkih organizacija i osigurati demilitarizaciju Gaze; ponavlja svoje protivljenje bilo kakvom planu pripajanja Gaze ili bilo kojeg drugog palestinskog područja kao i masovnim prisilnim preseljenjima;

25. ustraje u tome da Komisija mora zajamčiti da se sredstva EU-a ne izdvajaju ni za kakav oblik terorizma i/ili vjerske i političke radikalizacije niti da su povezana s time; ponavlja svoje stajalište da svi školski udžbenici i materijali koji se financiraju sredstvima EU-a moraju biti u skladu s UNESCO-ovim standardima mira, tolerancije, suživota i nenasilja; izražava zabrinutost zbog antisemitizma, govora mržnje, poticanja na džihad i nasilje koji se podučavaju u palestinskim školskim udžbenicima koje financira EU;

26. potiče UN, Arapsku ligu, regionalne partnere i EU da koordiniraju potporu donatora, osiguraju snažan nadzor nad financiranjem i osiguraju da se potporom za obnovu podupiru građanske institucije i učinkovito upravljanje; u tom kontekstu izražava duboku zabrinutost zbog toga što terorističke skupine zloupotrebljavaju humanitarnu pomoć namijenjenu palestinskim područjima; poziva na jačanje kontrolnih mehanizama za raspodjelu sredstava EU-a;

27. priznaje napore koje su određene arapske države i Izrael uložili u normalizaciju diplomatskih odnosa u okviru abrahamskih sporazuma; poziva EU da podrži inicijative usmjerene na jačanje široke regionalne i međunarodne potpore boljoj budućnosti arapsko-izraelskih odnosa;

28. napominje da bi znatno slabljenje Irana i njegovih saveznika, uključujući pad Asadova režima i poraz teheranskih saveznika kao što su Hezbolah, Hamas, hutisti i druge paravojne skupine, pružilo nadu za mir i za nastavak normalizacije stanja u regiji u duhu abrahamskih sporazuma; duboko je zabrinut zbog znatne potpore koju Hezbolah pruža ruskim vojnim operacijama u Ukrajini i njegove koordinacije s drugim paravojnim skupinama koje podupire Iran;

29. pozdravlja pozitivne promjene u Libanonu od početka 2025., koji se ogledaju u zaključcima s devetog sastanka Vijeća za pridruživanje EU-a i Libanona, posebno spremnost da se dodatno podupre libanonski sigurnosni sektor potpunom upotrebom instrumenata EU-

a, uključujući Europski instrument mirovne pomoći i programe u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju, te da se istraži moguće uključivanje zajedničke sigurnosne i obrambene politike; i dalje je zabrinut zbog utjecaja naoružanih paravojnih postrojbi i terorističkih organizacija te posebno žali zbog nedostatka napretka u pogledu obećanog razoružanja Hezbolaha i drugih naoružanih skupina, što je preduvjet za regionalnu stabilnost; ponavlja važnost ambicioznog „Pakta za Mediteran” i njegove učinkovite provedbe uz dostatnu tehničku i financijsku potporu Libanonu, s naglaskom na izgradnji kapaciteta, energetskoj infrastrukturi i socijalnoj potpori; potiče visoku predstavnicu / potpredsjednicu Komisije i Komisiju da podrže libanonsku vladu u njezinu programu reformi i planu da ponovno uspostavi monopol na oružje; ponovno ističe punu potporu suverenitetu, državnoj vlasti, teritorijalnoj cjelovitosti, političkoj neovisnosti i stabilnosti Libanona, u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1701;

30. podržava vjerski i etnički raznoliko društvo Sirije, koje već više od desetljeća pati pod kontrolom Assadova režima i terorističkih skupina koje podupiru Iran i Rusija; podržava uključiv politički proces pod vodstvom i odgovornošću Sirije koji uključuje teritorijalnu cjelovitost, tranzicijsko pravosuđe i pomirenje; potiče sirijske vlasti da više promiču uključivanje svih sastavnica sirijskog društva u donošenje odluka, napredak u provedbi sporazuma sa Sirijskim demokratskim snagama na sjeveroistoku i daljnje olakšavanje brzih, transparentnih i neovisnih istraga djelovanja protiv vjerskih i etničkih zajednica, kao i da poduzmu sve potrebne mjere za suzbijanje sektaškog nasilja i nekažnjavanja; u tom kontekstu žali zbog kontinuiranog progona i prisilnog raseljavanja vjerskih zajednica, kao što su kršćani, te diskriminacije i napada na njih, te ponavlja da EU treba zaštititi bogat multikulturni identitet Sirije; uviđa goleme nedostatke financijskih i ljudskih resursa za obnovu zemlje i podržava odluku EU-a da ukine sektorske sankcije, u skladu s odlukama SAD-a i Ujedinjene Kraljevine, te da uz humanitarnu pomoć pruži i znatnu razvojnu pomoć, kako je najavljeno u prvom dijelu briselske konferencije za Siriju 2025.; pozdravlja posjet predsjednice Komisije Ursule von der Leyen i predsjednika Europskog vijeća Antónija Coste Siriji 8. siječnja 2026., čiji je cilj jačanje političkih veza i gospodarskog angažmana; sa zadovoljstvom prima na znanje sporazum između Sirije i Izraela od 6. siječnja 2026. o uspostavi posebne komunikacijske jedinice za koordinaciju vojnog smirivanja napetosti;

31. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog tekućih borbi u područjima kao što su Aleppo i sjeveroistočna Sirija, što dovodi do daljnjeg raseljavanja i velikog broja žrtava civilnog stanovništva te predstavlja ozbiljan sigurnosni rizik, posebno zbog bijega boraca Daiša pritvorenih na sjeveroistoku Sirije; poziva međunarodnu koaliciju, uključujući Sjedinjene Američke Države, da bez odgode poduzme sve potrebne i hitne mjere za ublažavanje tog sigurnosnog rizika;

32. potvrđuje ključnu ulogu multilateralnih organizacija, posebno UN-a, uz funkcionalnu Svjetsku trgovinsku organizaciju, Organizaciju za europsku sigurnost i suradnju i regionalne forume, kao neizostavnih platformi za rješavanje sukoba i globalno upravljanje; upozorava da bi „minilateralni” formati mogli sve više fragmentirati globalne norme zbog čega EU treba dati prednost širokom i uključivom konceptu multilateralizma u bliskoj suradnji sa svojim partnerima istomišljenicima; poziva Komisiju i potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da predvode globalne multilateralne inicijative; potvrđuje svoju predanost unapređenju sveobuhvatnih reformi za jačanje uloge, učinkovitosti i demokratske zastupljenosti UN-a;

33. poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da preispita pristup EU-a skupini BRICS i njezinim partnerima te da razvije zasebnu politiku EU-a prema skupini BRICS+; naglašava da BRICS+ Rusiji pruža mogućnosti za zaobilaženje mjera uvedenih radi političkog izoliranja te zemlje i omogućuje Kini da dodatno proširi svoj utjecaj primjenom svoje taktike financiranja infrastrukturnih projekata;

34. poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da bude dosljedna i da u bliskoj suradnji s državama članicama promiče učinkovit i snažan demokratski narativ kao protutežu autokratskim pritiscima kojima se namjeravaju narušiti provjere zlouporabe moći, smanjiti prostor za građansko djelovanje i narušiti ljudska prava; poziva na izradu europske procjene demokracije kojom bi se omogućilo rano otkrivanje znakova autoritarnih tendencija, kao i paketa instrumenata za djelovanje usmjerenog na potporu demokraciji i suzbijanje autoritarnih narativa, posebno u svjetlu razočaravajućeg ukidanja operacija Agencije SAD-a za međunarodni razvoj (USAID); u tom kontekstu zalaže se za veća ulaganja u stratešku komunikaciju te borbu protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama; smatra da bi se napori EU-a za suzbijanje te prijetnje trebali temeljiti na već postojećem stručnom znanju razvijenom u okviru ESVD-a te poziva na veću usklađenost između postojećih i budućih propisa i napora EU-a; poziva na poduzimanje daljnjih napora za potpunu operacionalizaciju paketa instrumenata za borbu protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama koji je razvio ESVD; smatra da bi EU trebao jasno utvrditi digitalnu sferu kao područje djelovanja i prepoznati digitalnu diplomaciju kao strateški interes;

35. oštro osuđuje ciljane sankcije protiv zakonodavaca odgovornih za Akt o digitalnim uslugama[15] i druge digitalne propise, posebno protiv jednog bivšeg povjerenika;

---

15 Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama) (SL L 277, 27.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

36. potiče da se na godišnjoj razini provode strateške revizije prijetnji međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima, koje bi koordinirao ESVD i nakon kojih bi uslijedile aktivne mjere za sprečavanje daljnjeg slabljenja multilateralnih normi;

Poticanje suradnje na temelju interesa koje dijelimo

37. ponovno potvrđuje da je za vanjsko djelovanje EU-a potreban vjerodostojan angažman utemeljen na vrijednostima; međutim, ustraje u tome da nije dovoljno oslanjati se samo na normativnu snagu i načela; potiče asertivnije zalaganje za strateške ciljeve EU-a, uz iskorištavanje partnerstava i saveza na temelju zajedničkih interesa; naglašava da su za dugoročno uspješno iskorištavanje partnerstava i saveza potrebni jednaki uvjeti među partnerima; naglašava da bi potpora EU-a trebala ovisiti o poštovanju temeljnih demokratskih načela i vladavine prava; u tom kontekstu ponovno potvrđuje da zakonodavstvo EU-a nije predmet o kojem se može pregovarati sa zemljama koje nisu članice EU-a;

38. u tom kontekstu potiče potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu da teži prilagođenim politikama kojima se uzimaju u obzir očekivanja država članica i partnerskih zemalja i kojima se politički sporazumi brzo provode u djelo kako bi EU postao pouzdano strateško uporište, posebno u vrijeme širenja sukoba i sve veće normalizacije uporabe sile kao sredstva za ostvarivanje političkih ciljeva;

39. naglašava da snažno transatlantsko partnerstvo sa Sjedinjenim Američkim Državama i Kanadom u okviru NATO-a čini srž europske sigurnosne arhitekture; u tom kontekstu izražava zabrinutost zbog činjenice da su određeni elementi nove strategije nacionalne sigurnosti SAD-a ozbiljno manjkavi u pogledu odgovarajućeg suočavanja s prijetnjom koju predstavlja Rusija, posebno za europsku sigurnost, a samim time i za sigurnost SAD-a; nadalje, žali zbog toga što je EU pogrešno ocijenjen kao politički sustav u nacionalnoj sigurnosnoj strategiji, uključujući neodgovarajuće opise domaće političke situacije u državama članicama EU-a; ponovno potvrđuje dugotrajnu potporu Parlamenta temeljnim vrijednostima EU-a, a to su demokracija i ljudska prava; smatra da strategija nacionalne sigurnosti dodatno naglašava nužnost toga da Europa unaprijedi svoju stratešku autonomiju, smanji ovisnosti i diversificira partnerstva;

40. žali zbog odluke predsjednika SAD-a od 7. siječnja 2026. o povlačenju iz znatnog broja međunarodnih organizacija, obustavi sudjelovanja u njima ili prekidu suradnje s njima, uključujući brojna tijela UN-a; izražava ozbiljnu zabrinutost da bi takav potez mogao ugroziti financijsku održivost sustava UN-a, oslabiti multilateralnu suradnju u vrijeme kada je ona najpotrebnija te ohrabriti autoritarne i revizionističke aktere koji su u prošlosti nastojali iskoristiti svako udaljavanje ili povlačenje zapadnih sila iz međunarodnih

organizacija; potiče vladu SAD-a da razmotri svoju odluku i ponovno potvrdi predanost UN-u i multilateralnoj suradnji;

41. odlučno odbacuje svaki pokušaj ugrožavanja suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Kraljevine Danske, uključujući Grenland; u tom kontekstu podsjeća da je Grenland samoupravni dio Kraljevine Danske i da je ovlašten odlučivati o svojem ekonomskom razvoju, međunarodnim partnerstvima i politici u području sirovina; ponavlja da samo stanovnici Grenlanda mogu odlučivati o svojoj budućnosti; istodobno upozorava da vanjski akteri ne smiju instrumentalizirati takve političke procese niti utjecati na njih; posebno ističe strateški interes Kine za Arktik i njezinu upotrebu gospodarskog utjecaja za stjecanje političkog utjecaja; prima na znanje činjenicu da je interes SAD-a potaknut sigurnosnim problemima povezanima s razvojem strateškog okruženja na Arktiku, ali smatra da Sporazum o obrani iz 1951. između Kraljevine Danske i Sjedinjenih Američkih Država nudi brojne mogućnosti za povećanu prisutnost SAD-a na Grenlandu; podsjeća da je Danska, uključujući Grenland, članica NATO-a i da je stoga u potpunosti obuhvaćena kolektivnim sigurnosnim jamstvima tog saveza; pozdravlja izjavu sedam europskih čelnika od 6. siječnja 2026. i naglašava da se sigurnost na Arktiku može postići samo zajednički, u suradnji s NATO-om; poziva Komisiju i Europsko vijeće da definiraju konkretnu potporu Grenlandu i Danskoj u skladu s načelima EU-a, međunarodnim pravom i Poveljom NATO-a;

42. uviđa da Sjedinjene Američke Države u ovom trenutku slijede transakcijski pristup vanjskoj politici uz smanjenu predanost multilateralizmu i europskoj sigurnosti; ističe da je za EU važno izvući pouke iz ranjivosti EU-a i poduzeti odgovarajuće mjere na razini EU-a kako bi se izbjeglo da bude u položaju u kojem bi ga se moglo ucjenjivati u budućnosti; smatra da je važnije nego ikad nastaviti suradnju s američkim kolegama na saveznoj i državnoj razini, osiguravajući trajnu koordinaciju u područjima kao što su sigurnost, tehnologija i ekonomska otpornost, te pokazati jedinstvo i predanost zajedničkom stajalištu EU-a; u potpunosti podržava produbljivanje suradnje u okviru transatlantskog dijaloga zakonodavaca između EU-a i SAD-a te redovito održavanje sastanaka na vrhu između EU-a i SAD-a kako bi se dao poticaj budućoj suradnji na najvišoj razini; poziva na produbljivanje dijaloga između EU-a i SAD-a o sigurnosti i obrani čiji je potencijal i dalje neiskorišten; podsjeća da Europa, da bi bila snažan transatlantski partner, mora osigurati vlastitu obranu i sigurnost; u tom kontekstu ponovno ističe hitnu potrebu da EU i njegove države članice u potpunosti operacionaliziraju koncept strateške autonomije i obrambene pripravnosti te da u tu svrhu provedu zajednička i dobro koordinirana ulaganja u potrebne obrambene kapacitete; naglašava hitnu potrebu da EU i njegove države članice postanu pouzdaniji i samodostatniji u području sigurnosti, obrane i tehnologije s ciljem jačanja europskog stupa NATO-a;

43. potvrđuje svoju punu i nepokolebljivu solidarnost s Grenlandom kao

dijelom Kraljevine Danske; osuđuje upotrebu jednostranih trgovinskih prijetnji i gospodarskog zastrašivanja Danske i drugih država članica EU-a kao oblika prisile koji nije u skladu s međunarodnim pravom i temeljnim načelima suradnje među saveznicima NATO-a; upozorava na pokušaje instrumentalizacije sigurnosnih pitanja na Arktiku kako bi se izvršio teritorijalni ili politički pritisak, u potpunosti podržava stajalište Kraljevine Danske, uključujući Grenland, da Grenland nije na prodaju; naglašava da se Grenland ne smije koristiti kao alat za podjelu Europske unije; poziva Uniju da snažno, kolektivno i odlučno odgovori i da se odupre svakom takvom djelovanju;

44. pozdravlja partnerstvo EU-a i Kanade u području sigurnosti i obrane potpisano na sastanku na vrhu EU-a i Kanade 2025. kao prvi takav sporazum s nekim partnerom s američkog kontinenta; poziva na njegovu brzu operacionalizaciju, uključujući sudjelovanje Kanade u misijama i operacijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP); podržava pregovore o direktivi koja bi kanadskim subjektima omogućila sudjelovanje u zajedničkoj nabavi EU-a u okviru Instrumenta za sigurnosne mjere za Europu (Instrument SAFE);

45. pohvaljuje snažno i konstruktivno partnerstvo s Ujedinjenom Kraljevinom; pozdravlja zajedničku izjavu čelnika Ujedinjene Kraljevine i Europske unije od 19. svibnja 2025. nakon sastanka na vrhu Ujedinjene Kraljevine i EU-a 2025., a posebno uspostavu sveobuhvatnog partnerstva u području sigurnosti i obrane; poziva na njegovu brzu i potpunu provedbu, uključujući: 1. redovite polugodišnje strateške vanjske i sigurnosne dijaloge na ministarskoj razini između ministara vanjskih poslova i obrane Ujedinjene Kraljevine i potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice radi koordinacije odgovora na krize i usklađivanja strateških prioriteta, 2. sudjelovanje Ujedinjene Kraljevine u civilnim i vojnim misijama EU-a za upravljanje krizama u okviru ZSOP-a, ako je to pravno moguće, 3. pojačanu suradnju u području kibernetičke otpornosti, suzbijanja hibridnih prijetnji, zaštite kritične infrastrukture i suzbijanja nezakonitog financiranja, 4. pojačanu koordinaciju u pogledu provedbe sankcija i 5. zajedničke mjere za suzbijanje ruske flote u sjeni te pozdravlja zajedničku predanost poboljšanju suradnje na zapadnom Balkanu, posebice kako bi se osiguralo poštovanje načela podjele vlasti iz Daytonsko-pariškog mirovnog sporazuma; prima na znanje politički dogovor o ključnim aspektima budućeg sporazuma između EU-a i Ujedinjene Kraljevine u pogledu Gibraltara, koji su stranke najavile 11. lipnja 2025.; čeka objavu cjelovitog pravnog teksta radi pregleda;

46. pohvaljuje bliske odnose sa zapadnoeuropskim zemljama koje nisu članice EU-a i njihovu snažnu suradnju s EU-om u pogledu vanjskog djelovanja; u tom kontekstu pozdravlja zaključenje pregovora o opsežnom paketu mjera za buduće odnose EU-a i Švicarske i njegovoj sektorskoj primjeni, što predstavlja važnu prekretnicu u unapređenju

i produbljivanju tog već bliskog odnosa; potiče njegovu brzu ratifikaciju; naglašava važnost obrambenog i sigurnosnog partnerstva s Norveškom te promicanja snažnijih odnosa s Norveškom s obzirom na njezinu ključnu ulogu u energetskoj sigurnosti EU-a; poziva na jačanje suradnje u području energetske otpornosti i diversifikacije opskrbe kao ključnih instrumenata za unapređenje strateške autonomije Unije; pozdravlja sve veću potporu građana Islanda pristupanju EU-u i namjeru islandskih vlasti da do 2027. održe referendum o nastavku pregovora o pristupanju EU-u; u međuvremenu poziva na proaktivnu suradnju s islandskom vladom radi produbljivanja obrambene i sigurnosne suradnje i promicanja koristi od članstva u EU-u; poziva na brzu ratifikaciju sporazuma o pridruživanju između EU-a i Andore i San Marina;

47. naglašava stratešku važnost zemalja zapadnog Balkana i podupire vjerodostojnu političku i sigurnosnu suradnju na njihovu putu prema integraciji u EU na temelju zasluga; smatra da je Europska unija budućnost zemalja zapadnog Balkana, Ukrajine i Moldove u skladu s težnjama njihovih građana; osuđuje rusko upletanje u demokratske procese zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u, posebno u Moldovi; prima na znanje ishod parlamentarnih izbora održanih na Kosovu 28. prosinca 2025.; poziva na brzo formiranje nove kosovske skupštine i vlade kako bi se odgovorilo na prijeko potrebne reforme povezane s EU-om, posebno u pogledu plana rasta za zapadni Balkan, te kako bi se riješile obveze u pogledu normalizacije odnosa između Kosova i Srbije; pozdravlja djelomično ukidanje mjera EU-a za Kosovo; ponavlja da bi pregovori o pristupanju EU-u sa Srbijom trebali napredovati samo na temelju mjerljivog i održivog napretka u skupini poglavlja o temeljnim pitanjima, uključujući potpunu usklađenost sa ZVSP-om EU-a, posebno sankcijama protiv Rusije; pozdravlja uspješan nastavak dijaloga o ZVSP-u između EU-a i njegovih partnera na zapadnom Balkanu te ističe važnost tih partnerstava za mir i sigurnost; podsjeća da proširenje EU-a predstavlja geostrateško ulaganje u regionalnu sigurnost i stabilnost, što zahtijeva predanost i Unije i zemalja kandidatkinja, te u tom kontekstu poziva EU da proces proširenja učini predvidljivijim i politički vidljivijim građanima regije; smatra da EU radi toga mora održati zamah proširenja i zemljama kandidatkinjama pružiti dostatnu tehničku i financijsku pomoć te dosljednu političku potporu na njihovu putu prema punopravnom članstvu; međutim, ističe da je potrebno dodatno postrožiti uvjetovanost u pogledu vladavine prava i zajamčiti da su sva financijska sredstva EU-a za zemlje pristupnice u potpunosti u skladu sa strateškim ciljevima i interesima EU-a; istodobno naglašava da se napredak na njihovu putu k članstvu u EU-u temelji na zaslugama i da je uvjetovan potpunim poštovanjem međunarodnog prava i pravne stečevine EU-a, kao i njihovim usklađivanjem sa ZVSP-om, uključujući poštovanje sankcija i vizne politike EU-a; podsjeća da bi se proces proširenja trebao odvijati usporedno s institucijskim reformama i reformama donošenja odluka čiji je cilj zaštita integracijskih kapaciteta Unije; potiče zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u da aktivno podupiru međunarodne

sudove i pravosudne mehanizme i da surađuju s njima kako bi oni mogli pravilno obavljati svoj posao te kazneno goniti i osigurati preuzimanje odgovornosti za ratne zločine, zločine protiv čovječnosti, genocid i zločine agresije počinjene diljem svijeta;

48. naglašava da jedan od ključnih prioriteta ZVSP-a i ZSOP-a u odnosu na zemlje Istočnog partnerstva mora biti čvrsta potpora njihovu suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti unutar međunarodno priznatih granica; poziva Rusku Federaciju da povuče sve svoje postrojbe iz transnistrijske regije Republike Moldove, iz gruzijskih regija Abhazije i Chinvalija/Južne Osetije te iz nezakonito okupiranih dijelova Ukrajine, uz potpuno poštovanje međunarodnog prava i Povelje UN-a;

49. ponavlja svoju potporu europskoj političkoj zajednici kao platformi za raspravu, dijalog i suradnju s europskim partnerima u području vanjskopolitičkih i sigurnosnih izazova s kojima se suočavamo u cilju jačanja sigurnosti i stabilnosti u Europi i ostvarivanja političke i sigurnosne suradnje utemeljene na zajedničkim interesima; poziva na blisku uključenost Parlamenta u pojašnjenju opsega i budućeg rada te zajednice; ističe da je za budući uspjeh i usklađenost tog formata od presudne važnosti određena razina usklađenosti demokratskih vrijednosti i načela; ponavlja da europska politička zajednica ni u kojem slučaju ne smije postati izgovor za odgodu pristupanja zemalja kandidatkinja EU-u;

50. ističe da je za europsku stabilnost i sigurnost važna strateška uloga Turske kao članice NATO-a te njezina suradnja s EU-om, posebno doprinos misijama i operacijama EU-a za upravljanje krizama; vjeruje u važnost postupnog, razmjernog i reverzibilnog razvoja suradničkog i uzajamno korisnog odnosa s Turskom, uz stroge uvjete u pogledu poštovanja vladavine prava, temeljnih prava i međunarodnog prava i dobrosusjedskih odnosa; u tom kontekstu žali zbog toga što Turska i dalje osporava suverenitet države članice EU-a i naglašava činjenicu da Turska ne ulaže odgovarajuće napore u usklađivanje sa ZVSP-om EU-a; ponavlja svoje stajalište da se Memorandumom o razumijevanju između Turske i Libije o razgraničenju pomorskih jurisdikcija u Sredozemnom moru krše suverena prava trećih država, da on nije u skladu s Konvencijom UN-a o pravu mora i ne može imati pravne posljedice za treće države; u tom kontekstu podsjeća na potpisivanje memoranduma o razumijevanju između Turske i Libije o sveobuhvatnoj sigurnosnoj i vojnoj suradnji te o razgraničenju pomorskih zona te na pozivanje na taj memorandum; osim toga, žali zbog odbijanja Turske da Hamas proglasi terorističkom organizacijom; također ističe neusklađenost između kandidature Turske za skupinu BRICS+ i ZVSP-a EU-a; poziva Tursku da se u potpunosti uskladi sa sankcijama EU-a protiv Rusije; nadalje, izražava zabrinutost zbog stanja temeljnih sloboda i nazadovanja demokracije u Turskoj; poziva na trenutačno puštanje na slobodu oporbenog vođe Ekrema İmamoğlua, Selahattina Demirtaşa, Osmana Kavale i svih drugih političkih pritvorenika te potiče na okončanje

kontinuiranih napada i sudskog uznemiravanja političke oporbe, pripadnika medija i predstavnika civilnog društva; podržava normalizaciju odnosa između Armenije i Turske u interesu pomirenja, dobrosusjedskih odnosa, regionalne stabilnosti i sigurnosti i socioekonomskog razvoja te pozdravlja dosad ostvareni napredak;

51. izražava duboku zabrinutost zbog toga što Turska i dalje prijeti pozivanjem na povod ratu protiv Grčke i osuđuje nezakonitu okupaciju dijela državnog područja Republike Cipra od strane turskih vojnih snaga; žali zbog toga što Turska nije ispunila obveze preuzete prema EU-u u skladu s pregovaračkim okvirom iz listopada 2005.; podsjeća da su potpuna usklađenost s kopenhaškim kriterijima i normalizacija odnosa sa svim državama članicama EU-a, uključujući Republiku Cipar, nužna sastavnica pristupnog procesa; smatra da se, kao posljedica navedenog, proces pristupanja Turske EU-u ne može nastaviti u trenutačnim okolnostima;

52. poziva na brzi nastavak pregovora za rješavanje spora s Ciprom u skladu s dogovorenim okvirom UN-a te odvraća od bilo kakvih jednostranih mjera koje nisu u skladu s mirnim rješenjem sukoba; poziva na poštovanje statusa sigurnosnog područja i mandata mirovnih snaga UN-a na Cipru; skreće pozornost na činjenicu da je Komisija Johannesa Hahna imenovala posebnim izaslanikom za Cipar, čime se naglašava predanost Unije sveobuhvatnom rješenju na dogovorenoj osnovi i njezina spremnost da doprinese procesu rješavanja sukoba u okviru UN-a;

53. napominje da je Istočno partnerstvo ušlo u novu geopolitičku fazu u kojoj su neki partneri na putu prema pristupanju, dok drugi žele ostvariti ciljanu suradnju, a ruska agresija narušava prethodnu regionalnu ravnotežu; budući da EU stoga mora redefinirati stratešku svrhu Istočnog partnerstva i utemeljiti ga na načelima otpornosti, demokratske transformacije i sigurnosti; priznaje Parlamentarnu skupštinu Euronest kao parlamentarnu dimenziju Istočnog partnerstva; poziva Vijeće, ESVD i Komisiju da u planiranje politika uključe rasprave Parlamentarne skupštine Euronest;

54. pozdravlja dugoročni strateški pristup EU-a Crnom moru i njegov plan povezivanja kao temelj za regionalno blagostanje koji Europu povezuje s južnim Kavkazom i srednjom Azijom; poziva na brzu i učinkovitu provedbu strategije u bliskoj suradnji s partnerskim zemljama, imajući na umu da promicanje ljudskih prava i vladavine prava mora ostati u središtu angažmana EU-a u regiji; naglašava stratešku važnost dovršetka ključnih infrastrukturnih projekata koji su u skladu s proširenim transeuropskim mrežama; naglašava ulogu Parlamentarne skupštine Euronest u tom kontekstu;

55. naglašava stratešku važnost južnog Kavkaza te poziva EU da razvije dugoročnu viziju svoje suradnje s tom regijom;

56. osuđuje autoritarne tendencije stranke Gruzijski san i njezino

okretanje prema ruskim interesima, unatoč dugotrajnoj ruskoj okupaciji Abhazije i regije Chinvali / Južne Osetije; odbacuje bilo kakvo priznavanje parlamentarnih izbora i smatra da je Gruzija država koju je zarobio nelegitimni režim stranke Gruzijski san; odlučno poziva gruzijski parlament da stavi izvan snage zakone o „stranom utjecaju” i „obiteljskim vrijednostima”; poziva na hitan prekid politički motiviranog progona političke oporbe, civilnog društva i neovisnih medija te na bezuvjetno puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika; potiče EU da napokon na odgovarajući i odlučan način odgovori na tu demokratsku krizu u zemlji kandidatkinji iskorištavanjem svih dostupnih sredstava te ponavlja svoj poziv EU-u i njegovim državama članicama da nametnu ciljane sankcije čelnicima i dužnosnicima stranke Gruzijski san odgovornima za nazadovanje demokracije i prijetnje političkom pluralizmu kao i osobama koje promiču diskurse koje podupire Rusija i koje nasilno usmjeravaju političke procese; poziva Gruziju da se vrati na put europske integracije u skladu s jasnim izborom njezinih građana; podsjeća i da bi se Gruzija trebala uskladiti s temeljnim načelima ZVSP-a, uključujući poštovanje sankcija protiv Rusije;

57. podržava mirovni sporazum između Armenije i Azerbajdžana iz kolovoza 2025. i poziva na njegovu provedbu u dobroj vjeri, uz puno poštovanje armenske teritorijalne cjelovitosti, kao i na formalizaciju i ratifikaciju mirovnog sporazuma, počevši od povlačenja Azerbajdžana s područja koje je okupirao u Armeniji; poziva EU da ostane konstruktivno uključen u daljnju normalizaciju bilateralnih odnosa između Armenije i Azerbajdžana; ponavlja svoj poziv azerbajdžanskim vlastima da odmah i bezuvjetno puste na slobodu sva 23 armenska taoca uzeta nakon napada na Gorski Karabah; ponavlja svoj poziv na neovisne istrage povreda prava koje su počinile azerbajdžanske snage u Gorskom Karabahu i poziva azerbajdžanske vlasti da omoguće siguran povratak armenskog stanovništva u Gorski Karabah, da se istinski uključe u sveobuhvatan i transparentan dijalog s njima te da pruže čvrsta jamstva za zaštitu njihovih prava; zahtijeva poštovanje teritorijalne cjelovitosti Armenije i potiče tranzicijsko pravosuđe, kao i održive postupke vraćanja; žali zbog daljnjeg pogoršanja stanja ljudskih prava i temeljnih sloboda u Azerbajdžanu;

58. pozdravlja pozitivnu dinamiku u bilateralnim odnosima između EU-a i Armenije, koje vlasti u Erevanu snažno podupiru; poziva Komisiju i države članice da aktivno podupru želju Armenije za pojačanom suradnjom s EU-om; izražava snažnu potporu aktivnostima misije EU-a u Armeniji (EUMA) i naglašava njezinu važnu ulogu; poziva EUMA-u da pomno prati razvoj sigurnosnog stanja na terenu, dostavlja transparentna izvješća Parlamentu i aktivno pridonosi naporima za rješavanje sukoba; pozdravlja produljenje mandata misije EUMA i povećanje njezina opsega; poziva Vijeće, ESVD i Komisiju da istraže druge načine pružanja potpore Armeniji, osobito, ali ne isključivo, u području demokratske otpornosti;

59. izražava zabrinutost zbog pritiska koji Rusija i Kine vrše u srednjoj Aziji i naglašava da je hitno potrebno povećati političku i gospodarsku prisutnost EU-a u regiji; pozdravlja rezultate prvog sastanka na vrhu EU-a i srednje Azije održanog u travnju 2025., među ostalim u cilju poboljšanja stanja ljudskih prava u regiji; ističe oklijevanje država srednje Azije da pruže potporu ruskoj ratnoj agresiji s obzirom na utjecaj rata na tu regiju; poziva vlasti srednjoazijskih država, posebno Kazahstana, Kirgistana i Uzbekistana, da blisko surađuju s EU-om, posebno s njegovim izaslanikom za sankcije; ističe da je jačanje gospodarskih odnosa i političkih veza te unapređivanje suradnje u području energetske infrastrukture sa zemljama srednje Azije u interesu EU-a, među ostalim i kako bi se riješilo pitanje zaobilaženja sankcija protiv Rusije i Bjelarusa; odlučno poziva Komisiju i države članice da nastave promicati političke i gospodarske reforme i održiv razvoj i jačati vladavinu prava, demokraciju, dobro upravljanje i poštovanje ljudskih prava;

60. ističe potrebu za djelotvornom provedbom strategije EU-a za Zaljev u okviru prilagođenih multilateralnih partnerstava s Vijećem za suradnju u Zaljevu i sa svakom zemljom u toj regiji; naglašava da bi u pojačanoj suradnji trebalo dati prednost pitanjima migracija, digitalne transformacije, istraživanja i inovacija, zelene tranzicije, energije, sigurnosti i borbe protiv terorizma; pozdravlja uspješno zaključenje prvog sastanka na vrhu EU-a i Vijeća za suradnju u Zaljevu kao odlučujući korak u promicanju sveobuhvatnog partnerstva za globalnu i regionalnu sigurnost i blagostanje; pozdravlja sve veću diplomatsku ulogu zemalja Zaljeva u međunarodnoj stabilnosti i posredovanju u sukobima;

61. izražava žaljenje zbog činjenice da, 30 godina nakon pokretanja tzv. Barcelonskog procesa, nije ostvareno zajedničko područje blagostanja, stabilnosti i slobode sa sredozemnim zemljama; prepoznaje stratešku važnost pojačanog dijaloga sa zemljama u sredozemnoj regiji u cilju poboljšanja ljudskih prava i demokratskih standarda, ali i s obzirom na njihovu ulogu u diversifikaciji opskrbe energijom u Uniji i upravljanju migracijskim tokovima iz zemalja podrijetla ili tranzita; podržava očekivani novi Pakt za Mediteran kao sveobuhvatan okvir za napredak prema sigurnijoj, stabilnijoj i prosperitetnijoj sredozemnoj regiji; potiče trajni angažman, ciljana ulaganja i tehničku pomoć za rješavanje zajedničkih izazova kao što su migracije, klimatske promjene i sigurnosne prijetnje; također ističe ulogu koju Unija za Mediteran može imati kao forum za jačanje programa suradnje europskih zemalja i zemalja na obali Sredozemlja;

62. osuđuje destabilizirajuću ulogu Irana na Bliskom istoku, posebno njegovu vojnu potporu raznim nedržavnim akterima, kao što su Hamas i Hezbolah, te hutistima, čime se ugrožava regionalna sigurnost; ponavlja svoj poziv Vijeću da Islamsku revolucionarnu gardu proglasi terorističkom organizacijom te da proširi sankcije EU-a na sve njezine članove, kao i na sve osobe odgovorne za teške

povrede ljudskih prava u Iranu; izražava nepokolebljivu solidarnost s iranskim narodom u njegovom kontinuiranom ostvarivanju temeljnih prava i sloboda; osuđuje sustavnu i nerazmjernu uporabu sile od strane iranskih sigurnosnih snaga protiv mirnih prosvjednika, što je dovelo do gubitka života i teških ozljeda; osuđuje pokušaje iranskog režima da cenzurira prosvjede onemogućavanjem pristupa internetu i onesposobljavanjem telefonskih mreža diljem zemlje; poziva iranske vlasti da smjesta prestanu s uporabom nasilja protiv osoba koje se mirno okupljaju i da u potpunosti poštuju prava na slobodu izražavanja i mirno okupljanje; snažno se protivi iranskoj talačkoj diplomaciji i zahtijeva da se svi europski državljani koji su pritvoreni u Iranu puste na slobodu i da im se dopusti da napuste zemlju; izražava duboku zabrinutost zbog razvoja iranskog nuklearnog programa koji se ne može vjerodostojno opravdati civilnom namjenom; ističe činjenicu da je režim u Teheranu jasno odbacio oživljavanje Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana i odbio surađivati u tekućem sporu s Međunarodnom agencijom za atomsku energiju; žali zbog činjenice da trenutačno ne postoji strategija kojom bi se Iran uvjerilo da se suzdrži od izgradnje vojnih nuklearnih kapaciteta, kao ni akcijski plan za slučaj da Iran prijeđe prag u području nuklearnog naoružanja; poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu da predloži revidiranu strategiju prema Iranu koja predviđa pripremanje za sve moguće događaje; podržava ponovno uvođenje svih prethodno ukinutih sankcija i ograničenja UN-a i EU-a u vezi s nuklearnim pitanjem protiv Irana zbog nepoštovanja njegovih obveza iz Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana te zahtijeva hitno i odlučno djelovanje s obzirom na ukorijenjenu, sustavnu i brutalnu represiju režima nad iranskim narodom, uključujući masovna proizvoljna pritvaranja, mučenja i pogubljenja političkih disidenata; najoštrije osuđuje ponovnu i sve intenzivniju kampanju nasilja tog režima nad prosvjednicima, koja je dovela do ubojstva tisuća prosvjednika, među ostalim namjernom upotrebom bojevog streljiva i pogubljenjima koje podržava država te djelima koja se prema međunarodnom pravu smatraju zločinima protiv čovječnosti, dok režim i dalje uskraćuje temeljne slobode stanovništvu koje uporno zahtijeva dostojanstvo, slobodu i pravo na život u slobodnoj i demokratskoj zemlji;

63. oštro osuđuje destabilizirajuće napade hutista na trgovačke i vojne brodove koji prolaze Crvenim morem; naglašava da su ti napadi uzrokovali znatne poremećaje u svjetskoj trgovini jer su brodarska poduzeća prisiljena preusmjeriti velik dio prometa iz Crvenog mora prema jugu Afrike; poziva na zajedničko djelovanje i potiče pojačani angažman EU-a i međunarodnu suradnju; odlučno poziva na daljnje djelovanje kako bi se osigurala sloboda plovidbe na jednom od najvažnijih plovnih putova na svijetu; poziva na hitnu obustavu tih nezakonitih napada;

64. ističe važnost stalne i povećane potpore EU-a afganistanskom narodu, posebno ženama i djevojčicama, te svima onima čija prava talibani opetovano krše; inzistira na tome da održavanje kontakata s

talibanima bude strogo uvjetovano na temelju pet mjerila koja je utvrdilo Vijeće te preporuka posebnog izvjestitelja UN-a;

65. ponavlja da je mirna i stabilna indopacifička regija utemeljena na pravilima ključni europski interes ne samo za regionalnu sigurnost nego i za zaštitu globalnih trgovinskih putova i slobode plovidbe te osiguravanje otpornosti na gospodarsku prisilu; zabrinut je zbog toga što rastuća konkurencija velikih sila u regiji, posebno između Sjedinjenih Američkih Država i Kine, sve više ograničava sposobnost EU-a da promiče multilateralizam i suradnička rješenja u regiji; u tom kontekstu ističe da geopolitičke napetosti s Rusijom i dalje sputavaju Azijsko-europski sastanak (ASEM); u tu svrhu potiče bližu koordinaciju u području vanjske, sigurnosne i obrambene politike s partnerima istomišljenicima, posebno Australijom, Novim Zelandom, Južnom Korejom, Japanom, Tajvanom i državama članicama Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN); ponovno potvrđuje da Tajvanski tjesnac obuhvaća međunarodne vode i podržava pravo europskih demokracija i njihovih partnera istomišljenika na slobodu plovidbe te naglašava da su mir i stabilnost u Tajvanskom tjesnacu ključni za globalnu sigurnost i napredak;

66. u tom kontekstu podsjeća na strateško partnerstvo EU-a s Japanom, koje bi trebalo poslužiti kao uzor za plodan bilateralni odnos koji omogućuje učinkovito oblikovanje politika u multilateralnim forumima; pozdravlja stupanje na snagu Sporazuma o strateškom partnerstvu između EU-a i Japana 1. siječnja 2025., uz postojeći Sporazum o gospodarskom partnerstvu, te potiče provedbu odredaba Sporazuma o strateškom partnerstvu o pojačanoj suradnji u području sigurnosti i obrane, uključujući pokretanje redovitog dijaloga o sigurnosti i obrani između Japana i EU-a, suradnju u području obrambenih pitanja povezanih s industrijom, razmatranje uzajamne uključenosti u obrambene inicijative i aktualne napore na sporazumu o sigurnosti podataka; pozdravlja jačanje suradnje u područjima kao što su pomorska sigurnost, kibernetička sigurnost, svemir i nešireњe oružja, kao i konkretne zajedničke aktivnosti u okviru digitalnog partnerstva i dijaloga o energiji;

67. uviđa stratešku važnost Južne Koreje kao ključnog demokratskog partnera u istočnoj Aziji s kojim je EU uspostavio sveobuhvatno partnerstvo koje obuhvaća politički dijalog, trgovinu i sigurnosnu suradnju; podsjeća da je Sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Južne Koreje, koji je prvi takav sporazum s azijskim partnerom, znatno produbio gospodarsku integraciju, a trenutačna suradnja obuhvaća nešireњe oružja, kibernetičku sigurnost, borbu protiv terorizma i upravljanje krizama; ističe ključnu ulogu Južne Koreje u regionalnoj stabilnosti, posebno u svladavanju sigurnosnih izazova na Korejskom poluotoku, te poziva na pojačanu koordinaciju u okviru multilateralnih foruma radi održavanja mira, odvraćanja od provokacija i promicanja nuklearnog razoružanja; u tom kontekstu pozdravlja uspostavu partnerstva u području sigurnosti i obrane; naglašava da partnerstvo pruža strukturirani okvir za dijalog i

suradnju u cijelom spektru sigurnosnih i obrambenih pitanja, uključujući godišnje strateške dijaloge na ministarskoj razini; podržava ambiciju da se produbi praktična suradnja u područjima kao što je pomorska sigurnost, nadogradnjom zajedničkih operacija kao što je Atalanta i razmatranjem novih angažmana u okviru inicijative EU-a za koordiniranu pomorsku prisutnost; naposljetku ističe da se institucionalizacijom partnerstva u području sigurnosti i obrane učvršćuje položaj Južne Koreje kao jednog od najvažnijih indopacifičkih partnera EU-a i pruža snažna osnova za dugoročno zajedničko suočavanje sa zajedničkim geopolitičkim izazovima;

68. ističe vrijednost produbljivanja veza s Novim Zelandom, dugogodišnjim partnerom koji s EU-om dijeli snažne političke, kulturne i normativne sklonosti; ističe da se Novi Zeland dosljedno dokazao kao predvodnik u multilateralnoj diplomaciji, nuklearnom razoružanju i djelovanju u području klime, što ga čini nezamjenjivim saveznikom u postizanju zajedničkih globalnih ciljeva; pozdravlja sklapanje Sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Novog Zelanda kao prekretnicu u jačanju gospodarske suradnje te uviđa potencijal za proširenje zajedničkog rada u području sigurnosti i povezivosti;

69. ističe važnost jačanja strateške suradnje s Australijom, koja je partner istomišljenik koji dijeli predanost EU-a demokraciji, ljudskim pravima, međunarodnom pravu i globalnom poretku utemeljenom na pravilima; naglašava da je Australija zbog svojeg zemljopisnog položaja i aktivne uloge u regionalnoj sigurnosti središnji akter u očuvanju stabilnosti u indopacifičkoj regiji; u tom pogledu pozdravlja najavu koju su na sastanku na vrhu čelnika zemalja skupine G-7 u Alberti iznijeli predsjednik Europskog vijeća António Costa, predsjednica Komisije Ursula von der Leyen i australski premijer Anthony Albanese o pokretanju pregovora o partnerstvu u području sigurnosti i obrane; ističe da je ta inicijativa rezultat sve većeg prepoznavanja međusobne povezanosti europske i indopacifičke sigurnosti i da pruža priliku za proširenje zajedničkog djelovanja radi svladavanja globalnih sigurnosnih izazova; naglašava da ti pregovori, zajedno s obnovljenim angažmanom za sklapanje sporazuma o slobodnoj trgovini između Australije i EU-a, pokazuju snažan zamah u bilateralnim odnosima te da jačaju ne samo gospodarske i tehnološke veze nego i kolektivnu otpornost i strateško povjerenje;

70. ističe povećanu političku i geostratešku važnost zemalja u Oceaniji kao i organizacija kao što je Forum pacifičkih otoka; podsjeća da, iako su među zemljama koje su najviše izložene globalnim izazovima i geopolitičkim pritiscima, pacifičke zemlje imaju vodeću ulogu u promicanju multilateralizma i ostaju ključni partneri u međunarodnom poretku utemeljenom na pravilima; poziva EU i njegove države članice da povećaju svoj diplomatski angažman u toj regiji, po mogućnosti u bliskoj suradnji s Australijom i Novim Zelandom;

71. smatra da će odnosi EU-a i Kine biti odlučujući čimbenik za naš budući gospodarski prosperitet i međunarodnu sigurnost; u tom kontekstu smatra da ubrzana militarizacija Kine, njezina sve veća vojna prisutnost i agresivno ponašanje u Južnokineskom moru te njezine neopravdane vojne provokacije usmjerene na susjedne zemlje, kao i njezina vojna i politička partnerstva s Rusijom, Sjevernom Korejom i Iranom, predstavljaju ključni geopolitički izazov 21. stoljeća; izražava zabrinutost zbog moguće promjene naravi kineske vanjske politike sa snažno asertivne na otvoreno agresivnu;

72. žali zbog partnerstva „bez granica” između Rusije i Kine, posebno zbog obnovljene predanosti jačanju njihovih vojnih veza, a time i nastavku potpore ruskom ratnom stroju, među ostalim izvozom materijala s dvojnom namjenom;

73. ponovno ističe predanost EU-a svojoj politici „jedne Kine” kao jednom od načela odnosa EU-a i Kine; osuđuje kineska zastrašivanja te prijetnje miru i stabilnosti u Tajvanskom tjesnacu i okolnim međunarodnim vodama, uključujući opsežne zračne i morske manevre kao što su vježbe „Justice Mission 2025” i „Strait Thunder-2025A” u travnju 2025., koje ugrožavaju stabilnost regije; poziva EU i njegove države članice da jasnim i dosljednim slanjem poruka pokažu da se trenutačni pokušaji jednostrane promjene *statusa quo* u Tajvanskom tjesnacu, posebno uporabom sile ili prisile, ne mogu prihvatiti i da će imati visoku cijenu; naglašava da je Tajvan ključni demokratski partner EU-a u indopacifičkoj regiji te potiče EU i njegove države članice na tješnju suradnju s Tajvanom kako bi se dodatno ojačale gospodarske, trgovinske i investicijske veze; nadalje, poziva na redovite razmjene informacija između EU-a i njegovih tajvanskih partnera o relevantnim sigurnosnim pitanjima; poziva EU i njegove države članice da podrže smisleno sudjelovanje Tajvana u multilateralnim organizacijama, kao što su Svjetska zdravstvena organizacija, Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva i Okvirna konvencija UN-a o promjeni klime; podsjeća da se u Bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. izražava zabrinutost zbog kineske prisile protiv Tajvana kroz intenziviranje političkih, gospodarskih, vojnih, kibernetičkih i kognitivnih mjera; naglašava da kineske teritorijalne pretenzije nad Tajvanom nemaju temelj u međunarodnom pravu, da nijedna strana nije podređena drugoj i da tajvanski narod može predstavljati samo demokratski izabrana vlada Tajvana; protivi se stalnom iskrivljavanju značenja Rezolucije UN-a br. 2758 od strane Narodne Republike Kine i njezinim nastojanjima da blokira sudjelovanje Tajvana u multilateralnim organizacijama;

74. osuđuje sustav prisilnog rada pod vodstvom vlade i stalna kršenja ljudskih prava, posebno sustavnu represiju nad Ujgurima u pokrajini Xinjiang; sa zabrinutošću primjećuje intenzivnu represiju nad etničkim manjinama u Tibetu, Hong Kongu i Makau te transnacionalnu represiju nad kineskim disidentima; poziva Kinu da poštuje sve obvezne konvencije Međunarodne organizacije rada;

75. ponavlja svoju snažnu osudu kršenja međunarodnih obveza od strane Kine i njezinih kršenja zajedničkih kinesko-britanskih i kinesko-portugalskih izjava, načela „jedna zemlja, dva sustava” i Temeljnog zakona Hong Konga; poziva Kinu da poštuje i zajamči autonomiju Hong Konga te da ratificira Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima; poziva Komisiju i Vijeće da preispitaju status Ureda za gospodarstvo i trgovinu Hong Konga u Bruxellesu, kao i autonomni status Hong Konga i Makaa, u svjetlu Zakona o nacionalnoj sigurnosti i kršenja međunarodnih obveza od strane Narodne Republike Kine; zabrinut je zbog uloge Hong Konga u pomaganju Rusiji da zaobiđe važeće sankcije i nabavi ključne komponente za proizvodnju oružja; osim toga, žali zbog gušenja autonomije posebne upravne regije i represije nad pripadnicima oporbe u toj regiji, uključujući članove civilnog društva i članove njihovih obitelji; poziva ESVD da pomno prati suđenja političkim zatvorenicima u Hong Kongu i da pozove na oslobađanje svih političkih zatvorenika;

76. zabrinut je zbog sve većega gospodarskog prodora kineskih poduzeća u EU-u, među ostalim u strateškim sektorima kao što je sektor proizvodnje baterija; naglašava da je hitno potrebno nastaviti politiku smanjenja rizika daljnjim smanjenjem gospodarske ovisnosti u ključnim sektorima, u skladu sa strategijom gospodarske sigurnosti EU-a; naglašava da takve ovisnosti ograničavaju sposobnost vanjske politike EU -a da djeluje i povećavaju njezinu osjetljivost na političku i gospodarsku prisilu; stoga poziva na učinkovite mjere smanjenja rizika, diversifikaciju lanaca opskrbe i uspostavljanje novih partnerstava;

77. naglašava da EU treba poticati principijelan dijalog i uzajamno korisnu suradnju s Kinom kako bi se odgovorilo na niz globalnih izazova, od multilateralizma i klimatskih promjena do globalnog zdravlja i međunarodnog razvoja; u kontekstu navedenog naglašava da EU mora donijeti višedimenzionalnu strategiju u kojoj se principijelna diplomacija usmjerena na poštovanje međunarodnog prava kombinira s gospodarskim angažmanom kojim se štite jednaki uvjeti i time osiguravaju interesi EU-a, što će zahtijevati smanjenje rizika u odnosu na Kinu; potvrđuje da je iz analitičke perspektive i dalje korisno istodobno promatrati Kinu kao partnera, gospodarskog konkurenta i sustavnog suparnika, ali naglašava da takav pristup nije dovoljan za dugoročnu stratešku orijentaciju; poziva na strukturiranu raspravu među državama članicama o budućnosti odnosa EU-a s Kinom kako bi se definirali strateški ciljevi Unije; naglašava da Unija može osmisliti dosljednu, vjerodostojnu i djelotvornu politiku samo ako utvrdi dugoročnu viziju za odnose EU-a i Kine te poziva Komisiju i Vijeće da u tu svrhu podnesu prijedloge;

78. napominje da su geopolitički izazovi ojačali zajedničke interese EU-a i Indije; podržava sastanak na vrhu EU-a i Indije u cilju pokretanja novog strateškog programa; pozdravlja strateški dijalog o vanjskoj i sigurnosnoj politici pokrenut u lipnju 2025. i potiče stvaranje

partnerstva EU-a i Indije u području sigurnosti i obrane, uključujući redovite zajedničke pomorske vježbe u Indijskom oceanu i operativnu suradnju između indijske mornarice i pomorskih misija EU-a; ističe cilj sklapanja sporazuma o sigurnosti podataka s Indijom do 2026.; naglašava stratešku priliku za smanjenje ovisnosti Indije o uvozu ruskog oružja podupiranjem suradnje obrambene industrije i prijenosa tehnologije s europskim partnerima te poziva Indiju da zauzme jasno stajalište protiv ruske ratne agresije na Ukrajinu i poboljša učinkovite mjere za sprečavanje zaobilaženja sankcija EU-a; pozdravlja uspostavu gospodarskog koridora Indija – Bliski istok–Europa te ističe da bi taj projekt mogao ubrzati trgovinu između Europe i Indije; potiče EU i Indiju da povećaju ulaganja u okviru inicijative Global Gateway, nadovezujući se na trenutačni portfelj inicijative Tima Europa vrijedan 15 milijardi EUR, pri čemu bi prioritetni projekti trebali biti oni u području obnovljive energije, održivog prometa, digitalne infrastrukture i zdravstvene sigurnosti; poziva na uspostavu poslovnog foruma EU-a i Indije kako bi se ojačala suradnja s privatnim sektorom i osiguralo prihvaćanje inicijativa na tržištu; podržava pokretanje inovacijskih centara EU-a i Indije te partnerstava za start-up poduzeća radi promicanja suradnje u području poluvodiča, umjetne inteligencije i zelenog vodika, uključujući zajednička istraživanja u okviru programa Obzor Europa; ponovno ističe važnost redovitih ministarskih dijaloga i parlamentarne suradnje kako bi se osigurao nadzor i zajamčilo ispunjavanje zajedničkih obveza; poziva indijsku vladu da poboljša zaštitu prava žena i manjina;

79. pozdravlja 10. politički dijalog EU-a i Pakistana održan u Bruxellesu 17. srpnja 2025. i naglašava važnost potpune provedbe plana strateškog angažmana kao okvira za jačanje suradnje u političkim, gospodarskim, sigurnosnim i razvojnim pitanjima; poziva Komisiju i potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu da se nadovežu na napredak ostvaren u okviru općeg sustava povlastica plus (OSP+) i sveobuhvatnog dijaloga o migracijama i mobilnosti; potiče kontinuiranu suradnju u području migracija, borbe protiv terorizma i borbe protiv trgovine drogom;

80. izražava potporu i suosjećanje s prodemokratskim pokretima u južnoj Aziji, posebno u Bangladešu, Šri Lanki i Nepalu, te naglašava da političko vodstvo na te demokratske ambicije stanovništva mora odgovoriti konkretnim reformama i napretkom; podsjeća na dugoročnu potporu EU-a demokraciji i civilnom društvu u južnoj Aziji i naglašava da bi EU trebao nastojati uspostaviti bliskije partnerstvo sa svim zemljama u regiji kako bi im pružio alternativu suradnji s Kinom, koja povećava svoju prisutnost u regiji;

81. oštro osuđuje lažne opće izbore koje je vojna hunta provela u Mjanmaru 28. prosinca 2025., koji nemaju demokratski legitimitet i koji su održani u okruženju sustavnog zastrašivanja, nasilja i prisile; ističe da prisilno raspuštanje oporbenih stranaka i kontinuirano pritvaranje političkih vođa u Mjanmaru čine izborni postupak

nevažećim; odbacuje svaki pokušaj hunte da iskoristi te lažne izbore kako bi zatražila međunarodno priznavanje; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i države članice da povećaju pritisak na vojni režim ciljanim sankcijama i da nastave podupirati demokratske težnje naroda Mjanmara i njihove napore u cilju istinskog i uključivog prijelaza na civilnu vladavinu;

82. potiče potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu i države članice da se usredotoče na razvoj snažnijih bilateralnih partnerstava s afričkim zemljama sličnih stavova temeljenih na jednakosti, poštovanju i obostranoj koristi, kao i na načelu „više za više”, uz istodobno poštovanje univerzalnih vrijednosti ljudskih prava i demokracije; naglašava da se i EU i Afrika suočavaju s istim globalnim izazovima; ističe potrebu za jačanjem međukontinentalnih odnosa i pozdravlja zajedničku izjavu sa sedmog sastanka na vrhu EU-a i Afričke unije u Angoli[16]; naglašava da je važno institucionalizirati parlamentarnu dimenziju budućih sastanaka na vrhu EU-a i Afričke unije kao sastavnog dijela njihova okvira kako bi se osigurala zastupljenost građana, javni nadzor i demokratski doprinos raspravama i ishodima partnerstva; ponovno ističe dodanu vrijednost koju može donijeti Organizacija afričkih, karipskih i pacifičkih država (OAKPD) i pozdravlja pojačanu suradnju sa zemljama OAKPD-a u okviru nedavnog Sporazuma iz Samoe[17]; poziva na stvaranje posebnog pakta za industrijalizaciju između EU-a i Afrike pod zajedničkim pokroviteljstvom Afričke unije, EU-a i regionalnih razvojnih banaka kako bi se mobilizirao javni i privatni kapital, čime bi se osiguralo da Afrika ne bude samo izvor sirovina, već i središte za preradu, proizvodnju i inovacije;

83. i dalje je duboko zabrinut zbog kontinuiranog nasilja i humanitarnih kriza u nekoliko dijelova Afrike; posebno je zabrinut zbog kontinuiranog nasilja i nesigurnosti u istočnom dijelu Demokratske Republike Konga, uglavnom u pokrajinama Sjeverni Kivu i Ituri; poziva EU da preuzme aktivnu i koordiniranu ulogu u podupiranju provedbe mirovnog procesa, s naglaskom na jačanju uključivosti i sudjelovanja žena, pristupu humanitarnoj pomoći i zaštiti civila; potiče Komisiju i Vijeće da odmah obustave memorandum o razumijevanju između EU-a i Ruande o održivim lancima vrijednosti sirovina sve dok Ruanda ne prestane sa svojim uplitanjem;

84. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog razornog sukoba u Sudanu koji je doveo do masovnih civilnih žrtava, raseljavanja i raširenog kršenja ljudskih prava; oštro osuđuje sve ratne zločine i kršenja ljudskih

---

16 Zajednička izjava – Sedmi sastanak na vrhu Europske unije i Afričke unije, 25. studenoga 2025.

17 Sporazum o partnerstvu između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i članica Organizacije afričkih, karipskih i pacifičkih država, s druge strane (SL L, 2023/2862, 28.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2023/2862/oj).

prava te poziva na neometan pristup humanitarnoj pomoći, potpunu odgovornost, provedbu svih embarga na oružje i ciljane sankcije protiv svih pojedinaca koji su počinili ta zlodjela;

85. sa zabrinutošću primjećuje nedavne izborne izazove u dijelovima afričkog kontinenta, među ostalim u Tanzaniji, Kamerunu i Côte d'Ivoireu, te prepoznaje angažman javnosti i prosvjede koji su uslijedili; potiče transparentnu i temeljitu reviziju svih prijavljenih izbornih nepravilnosti i poziva odgovarajuće vlasti da zaštite izraženu volju naroda i poštuju prava svih političkih aktera; u tom kontekstu naglašava da je važno osigurati da se političko sudjelovanje i oporbene aktivnosti mogu odvijati slobodno i bez nepotrebnih ograničenja;

86. žali zbog nazadovanja demokracije i porasta vojnih udara koji prijete regionalnoj stabilnosti, osobito u regiji Sahel, primjerice u Nigeru, Burkini Faso i Maliju; osuđuje sve češće pokušaje vanjskih aktera da potkopaju državni suverenitet i šire protueuropsku retoriku putem plaćeničkih skupina i ciljanih kampanja dezinformiranja, što je dodatno pogoršano ulogom koju Rusija i Kina imaju u regiji; podsjeća da to ima izravne posljedice na sigurnost i blagostanje Europe te stoga naglašava hitnu potrebu za jačanjem pozitivnih doprinosa EU-a miru, sigurnosti i razvoju; ističe potrebu da se inicijativa Global Gateway iskoristi kao ključno sredstvo za uspostavu pozitivnih partnerstava u područjima kao što su infrastruktura, zdravstvo i digitalna transformacija radi poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva i suzbijanja sve veće prisutnosti autoritarnih sila na kontinentu; poziva na kontinuirana ulaganja EU-a u dobro upravljanje, izgradnju kapaciteta i partnerstvo radi sprečavanja kolapsa države, učinka prelijevanja migracija i nezakonite trgovine te radi borbe protiv terorizma;

87. podsjeća na prijetnju koju predstavlja islamski terorizam u Africi, posebno za vjerske zajednice, uključujući kršćane, te prima na znanje pojačanu suradnju u borbi protiv terorizma između Sjedinjenih Američkih Država i Nigerije, uključujući nedavne mjere protiv skupina povezanih s Islamskom državom; upozorava na neželjene posljedice vanjskih vojnih djelovanja, uključujući rizik od poticanja ekstremističkog diskursa, percepcije stranih intervencija i lokalne pritužbe, koji mogu ugroziti stabilnost i rješavanje sukoba; naglašava da bi EU i Sjedinjene Američke Države trebali pojačati zajedničke napore za potporu upravljačkim i sigurnosnim kapacitetima, sprečavanje radikalizacije, borbu protiv terorizma i zaštitu vjerskih zajednica;

88. naglašava da zemlje EU-a, Latinske Amerike i Kariba dijele slične stavove i zajedničke vrijednosti, jezike, povijest, kulturu i religiju, što bi ih trebalo učiniti prirodnim partnerima u današnjem geopolitičkom kontekstu; napominje da se angažman EU-a u regiji posljednjih desetljeća smanjio, što je otvorilo prostor za rastući utjecaj Kine i Rusije; potiče Komisiju i potpredsjednicu Komisije / visoku

predstavnicu da osiguraju prelazak partnerstva s Latinskom Amerikom i Karibima s riječi na djela predstavljanjem plana za jačanje sposobnosti obiju regija u osporavanom globalnom poretku; pozdravlja zajedničku izjavu[18] donesenu na sastanku na vrhu u Santa Marti u studenome 2025.; naglašava da se tim obnovljenim planom mora odgovoriti na težnje građana promicanjem uključivog rasta, uklanjanjem nejednakosti i podupiranjem regionalne integracije, primjerice osiguravanjem da se u okviru inicijative Global Gateway ostvare konkretne koristi za lokalne zajednice kroz transparentna ulaganja; podsjeća da vjerodostojnost EU-a kao partnera ovisi o njegovoj sposobnosti da ponudi model suradnje koji je u jasnoj suprotnosti s eksploatacijskim pristupima drugih globalnih aktera i multinacionalnih korporacija koje djeluju prema neodrživim poslovnim praksama; potiče Komisiju i visoku predstavnicu / potpredsjednicu Komisije da u duhu jačanja geopolitičkog utjecaja EU-a u toj regiji učvrste odnose i pojačaju međunarodno diplomatsko djelovanje kao odgovor na rast autoritarnih režima; u tom pogledu pozdravlja nedavni sastanak na vrhu EU-a i CELAC-a; ponavlja svoj poziv na znatno povećanje bilateralne suradnje u borbi protiv organiziranog kriminala, posebno trgovine drogom;

89. duboko je zabrinut zbog taktika autoritarnih režima na Kubi i Nikaragvi, posebno zbog represije nad pripadnicima oporbe, ograničavanja neovisnih medija i smanjenja građanskih prostora; posebno ističe represiju nad Katoličkom crkvom u Nikaragvi; poziva sve zemlje Latinske Amerike i međunarodnu zajednicu da izbjegavaju sukobe i surađuju kako bi izvršile diplomatski pritisak na te režime; poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu Unije i Komisiju da iskoriste sve potrebne dostupne instrumente, bez iznimke, kako bi se osiguralo poštovanje klauzula o demokratskim i ljudskim pravima iz sporazuma o suradnji s tim zemljama, koje bi mogle uključivati njihovu reviziju, posebno u pogledu Kube, koja je usto blizak partner režimâ u Moskvi i Minsku, pružajući im političku potporu s negativnim utjecajem na europsku sigurnost, među ostalim olakšavanjem sudjelovanja stotina kubanskih plaćenika u ruskoj agresiji na Ukrajinu; ističe da takvi režimi ne mogu i dalje ostvarivati koristi od povlaštene suradnje s EU-om, primjerice u okviru Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji; izražava duboku zabrinutost zbog slabljenja demokratskih načela i namjernog zaobilaženja ustavnih zaštitnih mjera u El Salvadoru, posebno u pogledu nedostatka neovisnosti pravosuđa i nedostatka transparentnosti u vladinom djelovanju, prekomjerne uporabe sile, neopravdane militarizacije i sve većih ograničenja slobode okupljanja i medija;

90. skreće pozornost na prethodna stajališta Parlamenta i Vijeća o političkoj krizi u Venezueli; podsjeća da je EU dosljedno navodio da Nicolás Maduro nema legitimitet demokratski izabranog

---

18 Zajednička izjava sa sastanka na vrhu CELAC-a i EU-a 2025., Santa Marta, Kolumbija, 9. studenoga 2025.

predsjednika i da ga stoga ne priznaje kao takvog; očekuje da će nedavni događaji stvoriti prilike za demokratski napredak venezuelskog naroda i civilnog društva; međutim, naglašava da je način na koji dolazi do te političke promjene od temeljne važnosti i s ozbiljnom zabrinutošću primjećuje da jednostrano vojno djelovanje SAD-a, koje se provodi izvan zakonitih multilateralnih okvira, otvara važna pitanja u okviru međunarodnog prava i ugrožava legitimnost i održivost istinske, uključive i mirne demokratske tranzicije; ističe da se u svim okolnostima moraju poštovati načela međunarodnog prava i Povelja Ujedinjenih naroda, uključujući poštovanje suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti i zabranu uporabe sile, napominjući da stalne članice Vijeća sigurnosti UN-a imaju posebnu odgovornost u tom pogledu; podupire brz i miran prelazak na demokraciju pod vodstvom Venezuelaca kako bi se stabilizirala zemlja i omogućio povratak stanovništva u egzilu; pozdravlja početak puštanja na slobodu političkih zatvorenika kao pozitivan signal; podsjeća da su nepravedno pritvoreni u nehumanim i okrutnim uvjetima; zahtijeva bezuvjetno puštanje na slobodu svih političkih zatvorenika i drugih osoba koje su proizvoljno pritvorene; ističe da EU dijeli prioritet borbe protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i trgovine drogom, koji predstavljaju znatne sigurnosne izazove, ali naglašava da se ti izazovi moraju rješavati kontinuiranom suradnjom, uz potpuno poštovanje međunarodnog prava; ističe da bi nova demokratski izabrana venezuelska vlada trebala dobro upravljati naftom i prirodnim resursima Venezuele na način koji koristi venezuelskom narodu i izbavlja ih iz siromaštva te potiče održivi razvoj te zemlje;

91. ističe da venezuelski narod mora odlučiti o svojoj vlastitoj budućnosti putem slobodnih i poštenih izbora;

92. pozdravlja pozitivne telefonske razgovore između predsjednika Trumpa i predsjednika Petra te predsjednika Trumpa i predsjednice Sheinbaum kao pomak prema konstruktivnoj i diplomatskoj suradnji;

93. ističe povećanu geostratešku važnost Arktika i ponovno naglašava da je potrebna dosljedna i ažurirana politika EU-a za Arktik; izražava povećanu zabrinutost zbog sve veće vojne prisutnosti Rusije na Arktiku i nezakonitih ograničenja slobode plovidbe na sjevernomorskoj ruti; sa sve većom nelagodom primjećuje povećani interes Kine za Arktik i naglašava da EU mora tražiti primjeren odgovor na to; naglašava da Arktik mora ostati područje mira, stabilnosti i konstruktivne suradnje; naglašava potrebu za jačanjem regionalnog dijaloga i koordinacije s našim arktičkim partnerima, uključujući Norvešku, Sjedinjene Američke Države i Kanadu, kako bi se zajamčili sigurnost, održivi gospodarski razvoj te otpornost na geopolitičke izazove i izazove povezane s klimom; ističe važnost uključivanja predviđanja klimatskih promjena na Arktiku u planiranje vanjske, sigurnosne i civilne zaštite EU-a; poziva na jačanje mandata i resursa posebnog izaslanika EU-a za pitanja Arktika radi bolje koordinacije politika, praćenja razvoja događaja i suradnje s

arktičkim partnerima; poziva na to da aktivnosti EU-a i država članica u Arktiku doprinose dobrobiti i pravima autohtonih zajednica te da im ne štete, u skladu s Deklaracijom iz Ottawe iz 1996.; pozdravlja svaku moguću inicijativu grenlandske vlade za jačanje njezinih političkih, institucijskih i gospodarskih veza s EU-om; poziva na provedbu Memoranduma o razumijevanju između EU-a i Grenlanda potpisanog 2023. u cilju daljnjeg jačanja ravnopravnog i uzajamno korisnog partnerstva; naglašava da bi se ta suradnja trebala temeljiti na znatnim ulaganjima EU-a u održive infrastrukturne projekte u cijelom vrijednosnom lancu sirovina, kao i u drugim područjima kao što je obrazovanje, čime bi se stvorila dugoročna vrijednost i za EU i za Grenland, uz istodobno podupiranje vlastitih prioriteta Grenlanda, gospodarskog razvoja i dobrobiti njegova stanovništva;

94. poziva Komisiju i ESVD da intenziviraju strukturiranu suradnju s regionalnim organizacijama, uključujući ASEAN, Afričku uniju, CELAC i Vijeće za suradnju u Zaljevu, kako bi se razvile uključive regionalne sigurnosne strukture i koordinirali multilateralni politički odgovori kao što su:

    (a) međusektorska partnerstva o zdravstvenoj sigurnosti;

    (b) zajednička diversifikacija i otporni lanci vrijednosti s pouzdanim partnerima;

    (c) pojačana suradnja u upravljanju migracijama, poštovanje ljudskih prava i dostojanstva te zaštita prava na azil;

    (d) pojačana suradnja u rješavanju posljedica klimatskih promjena na mir i sigurnost; ističe da klimatske promjene predstavljaju jedan od znatnih izazova za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku EU-a; poziva EU da zaštitu klime i klimatsku diplomaciju smatra značajnim dijelom svoje vanjske politike;

    (e) brza revitalizacija globalnih napora za postizanje 17 ciljeva održivog razvoja do 2030.;

    (f) zaštita prava žena diljem svijeta s obzirom na to da svjedočimo globalnom nazadovanju u pogledu rodne ravnopravnosti;

    (g) pružanje kolektivne potpore UN-u, posebno Međunarodnom sudu i svim drugim međunarodnim organizacijama koje su ključne za očuvanje međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima;

Utvrđivanje stajališta o kojima se ne pregovara, a koja smatramo nepovredivima

95. ponavlja da se EU u okviru svojeg vanjskog djelovanja vodi vrijednostima i načelima sadržanima u članku 2., članku 3. stavku 5. i članku 21. UEU-a, koji su nadahnuli stvaranje, razvoj i proširenje

samog EU-a;

96. podsjeća da vjerodostojnost EU-a ovisi o njegovoj sposobnosti da djeluje na koherentan način, posebno u pogledu vanjskog predstavljanja, kao i o njegovoj sposobnosti da odlučno djeluje u zaštiti svojih građana i obrani svojih interesa; naglašava da bi prag za odlučno djelovanje trebalo dosljedno davati na znanje te da on mora obuhvaćati nedvosmislene reakcije na teška kršenja ljudskih prava, sustavnu represiju, među ostalim protiv parlamentarnih zastupnika i političke oporbe, te na tešku korupciju i kleptokraciju; podržava proširenje globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava (režim sankcija u području ljudskih prava sličan onome u Zakonu Magnicki) kako bi se obuhvatila sustavna represija i korupcija; ističe da korupcija omogućuje i pogoršava kršenja ljudskih prava te povrede i slabljenje demokratskih načela i vladavine prava; poziva EU da izradi zakonodavstvo istovjetno američkom Zakonu o koruptivnim praksama u inozemstvu (*Foreign Corrupt Practices Act*);

97. potiče dublju koordinaciju sa skupinom G7 i drugim demokratskim partnerima, među ostalim u okviru skupine G20, kako bi se uskladile reakcije na kršenja globalnih normi;

98. naglašava da je važno osigurati da se zajednička vanjska i sigurnosna politika EU-a vodi načelima kojima se podupiru rodna ravnopravnost i Program o ženama, miru i sigurnosti; poziva na to da se ta načela zadrže kao temeljna načela zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU-a; potiče ESVD i Komisiju da zadrže vodeću ulogu EU-a u promicanju prava žena diljem svijeta temeljitom i ambicioznom provedbom Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost III; izražava duboku zabrinutost zbog sve većeg nazadovanja u pogledu prava LGBTIQ+ osoba u raznim dijelovima svijeta;

99. poziva da se u okviru vanjske i sigurnosne politike EU-a zauzme pristup kojim se uzimaju u obzir djeca te ukazuje na potrebu za pojačanom koordinacijom između Afričke unije, EU-a i UN-a kako bi se zaštitila djeca i adolescenti pogođeni ratom, raseljavanjem i/ili humanitarnim krizama;

100. poziva na to da se veća pozornost posveti progonu svih manjina, uključujući vjerske manjine poput kršćana; oštro osuđuje sve oblike nasilja nad vjerskim manjinama te izražava solidarnost sa žrtvama i njihovim obiteljima; ponavlja da je sloboda vjeroispovijesti ili uvjerenja neodvojiva od ostalih temeljnih prava i da bi je trebalo promicati na način kojim se ta prava međusobno jačaju; poziva na to da se zaštita slobode mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti te raznolikosti uključi u vanjsko djelovanje EU-a; stoga poziva Komisiju da ponovno imenuje posebnog izaslanika za promicanje slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja izvan EU-a;

101. ističe da je potrebno podržavati obranu slobode izražavanja diljem svijeta, među ostalim na internetu, kao i medijskog pluralizma i

novinarstva utemeljenog na vrijednostima, posebno istraživačkog novinarstva;

102. poziva ESVD i Komisiju da razviju jasna i transparentna mjerila za ocjenjivanje učinkovitosti i ukupnog učinka sankcija EU-a te da o tome redovito izvješćuju Parlament; ističe potrebu za jačanjem provedbe sankcija te ponovno naglašava važnost priopćavanja svrhe i učinaka sankcija građanima EU-a i partnerskim zemljama kako bi se održalo povjerenje javnosti i međunarodna vjerodostojnost; podsjeća da je dosljedna i jednaka primjena restriktivnih mjera u svim zemljama članicama nužna za djelotvornost i vjerodostojnost vanjskog djelovanja EU-a;

103. ističe važnost pravodobnih i koordiniranih odgovora u krizama te naglašava da se učinkovito upravljanje krizama temelji na brzom donošenju odluka, brzom raspoređivanju resursa i sposobnosti prilagodbe na promjenjive situacije, a ne samo na planiranju ili diskursima;

104. prepoznaje da uvjet jednoglasnosti primorava države članice da neumorno rade na postizanju kompromisa i jedinstva, koji su ključan izvor političkog utjecaja EU-a na svjetskoj sceni; ističe, međutim, da bi trebalo pažljivo procijeniti ravnotežu između ideala jedinstva i znatne cijene jednoglasnosti;

105. žali zbog toga što su u praksi pojedine države članice katkad koristile pravo veta kako bi razvodnile sporazume, odgodile donošenje odluka ili ometale zajedničke politike; žali zbog toga što je potencijal za brzo, učinkovito i konkretno djelovanje u područjima vanjskih poslova, sigurnosti i obrane, koji je predviđen, među ostalim, premošćujućim klauzulama UEU-a, i dalje neiskorišten;

106. ponovno poziva Vijeće da za odluke u područjima ZVSP-a koje nemaju vojne ili obrambene implikacije postupno prijeđe na glasovanje kvalificiranom većinom, osobito u kontekstu režima sankcija; prima na znanje zabrinutost nekih država članica u pogledu percipiranog smanjenja njihova utjecaja na vanjsku i sigurnosnu politiku na razini EU-a; podsjeća da je, u skladu sa svojim mandatnim pismom, potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica Unije zadužena za pokretanje primjene odredbi Ugovora kojima se omogućuje glasovanje kvalificiranom većinom u okviru ZVSP-a te u skladu s time očekuje da potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica u tom cilju vodi konstruktivan dijalog s državama članicama; potiče potpuno korištenje svih trenutačno postojećih mogućnosti za povećanje odlučnosti u tom pogledu te poziva države članice da se više i transparentnije koriste konstruktivnom suzdržanosti u skladu s člankom 31. stavkom 1. UEU-a u slučajevima kada ne mogu podržati odluku, ali ne žele blokirati kolektivno djelovanje Unije; naglašava da se tim pristupom jača sposobnost EU-a da brzo i dosljedno odgovori na međunarodne krize, uz poštovanje nacionalnog suvereniteta, te pokazuje da je veća učinkovitost u

ZVSP-u već moguća bez izmjene Ugovora; svjestan je da napredak prema primjeni glasovanja kvalificiranom većinom može biti samo postupan i da se treba temeljiti na izgradnji europske strateške kulture;

Povećanje učinka vanjskog djelovanja EU-a koje pružamo

107. žali zbog toga što su globalna vidljivost i politički utjecaj Unije često slabiji od njezina gospodarskog, financijskog i diplomatskog doprinosa; žali zbog toga što je taj nedostatak vidljivosti ponekad rezultat nedostatka jasnoće u vanjskom predstavljanju EU-a; ističe potrebu za jasnim definiranjem nadležnosti funkcije potpredsjednika Komisije / visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, predsjednika Komisije i predsjednika Europskog vijeća u pogledu vanjskog djelovanja i predstavljanja EU-a kako bi glas EU-a bio koherentan i prepoznat kao takav među njegovim partnerima; poziva Komisiju da učvrsti koordinaciju s ESVD-om u vanjskom djelovanju, među ostalim osiguravanjem potpune usklađenosti s člankom 3. stavkom 2. i člankom 9. Odluke o ESVD-u[19], koju će možda trebati ažurirati;

108. poziva Vijeće i Komisiju da nastupaju jedinstveno; napominje da se određeni napredak u području ZVSP-a može postići primjenom odredbi postojećih Ugovora, kao što je „premošćujuća klauzula”; naglašava da bi Ugovorima trebalo konkretno predvidjeti mogućnost uspostave europske obrambene unije te da bi potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu trebalo podržati u njezinim nastojanjima da postane glavni vanjski predstavnik EU-a na međunarodnim forumima;

109. pohvaljuje napore Europske diplomatske akademije da doprinese diplomatskom zboru i kulturi EU-a; poziva Akademiju da uključi europske građane koji nisu samo diplomati država članica; naglašava da je važno osigurati da se Akademiji dodijele dostatna sredstva, uključujući ljudske resurse;

110. poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu da čim prije iznese prijedloge za buduću operativnu strukturu vanjskog djelovanja EU-a i da s tim ciljem u potpunosti uzme u obzir Preporuku Parlamenta od 15. ožujka 2023. o analizi funkcioniranja ESVD-a i snažnijem EU-u na svjetskoj razini[20];

111. poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu da predloži

---

19 Odluka Vijeća 2010/427/EU od 26. srpnja 2010. o utvrđivanju ustroja i rada Europske službe za vanjsko djelovanje (SL L 201, 3.8.2010., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

20 Preporuka Europskog parlamenta Vijeću od 15. ožujka 2023. Vijeću i potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku kojom se sagledava djelovanje ESVD-a i zalaže za snažniju ulogu EU-a u svijetu, SL C, C/2023/410, 23.11.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/410/oj).

dosljednu i stratešku komunikacijsku strategiju kojom se naglašavaju prednosti vanjskog djelovanja EU-a i podupiru ciljevi Unije uz istodobno suzbijanje kampanja dezinformiranja koje organiziraju treće zemlje; potiče ESVD da ojača političku prisutnost EU-a u našim partnerskim zemljama te da se pobrine da naše vanjsko djelovanje bude dostupnije njihovoj javnosti, među ostalim s pomoću višejezičnih kampanja, kulturne diplomacije te suradnje s lokalnim utjecajnim osobama i medijima; podržava uključivanje komunikacije kao kriterija uspješnosti u izradu programa ESVD-a; naglašava da bi tom strategijom također trebalo poboljšati vidljivost projekata koje financira Unija, i to jasnim oznakama koje obuhvaćaju riječi „Europska unija” i zastavu EU-a, posebno u zemljama kandidatkinjama, kako bi se suzbili pokušaji potkopavanja inicijative EU-a;

112. zalaže se za istaknutiju prisutnost EU-a na globalnim sastancima na vrhu, regionalnim forumima i platformama za posredovanje u sukobima, ne samo preko država članica, već i pod vidljivom zastavom EU-a;

113. poziva na veću konvergenciju između diplomatskih službi EU-a i država članica kako bi se poboljšale sinergije između nacionalnih poruka i poruka EU-a u skladu s pristupom Tima Europa;

114. ističe da proračunska ograničenja predstavljaju veliku prepreku povećanju vidljivosti i učinka vanjskog djelovanja EU-a; naglašava da bez jasnoga geografskog i tematskog određivanja prioriteta postoji rizik da će ograničeni resursi biti previše raspršeni da bi imali strateški učinak; poziva Komisiju i ESVD da odrede konkretne prioritete kako bi se utvrdilo gdje vanjsko djelovanje EU-a može ostvariti najveći politički i strateški povrat; u tom kontekstu podsjeća da Komisija mora moći osigurati da sredstva doista koriste predviđenom primatelju i da se ne zloupotrebljavaju;

115. poziva na jačanje ESVD-a, kako njegova sjedišta tako i delegacija EU-a, osiguravanjem odgovarajućih financijskih i ljudskih resursa kako bi se EU mogao bolje pripremiti za trenutačne i nove globalne izazove; traži da ESVD ima mogućnost odabrati i zaposliti svoje stalno diplomatsko osoblje EU-a, uključujući osobe koje su diplomirale na Europskoj diplomatskoj akademiji, te osigurati pravedniju rodnu i geografsku ravnotežu među državama članicama na svim razinama unutar ESVD-a;

116. ističe strateški potencijal inicijative Global Gateway, ne samo kao platforme za ulaganja već i kao alata za jačanje prisutnosti i vidljivosti EU-a u svijetu; pozdravlja činjenicu da je Komisija dala prednost provedbi projekata u okviru inicijative Global Gateway; izražava zabrinutost zbog izvješća prema kojima niz projekata u okviru inicijative Global Gateway provode kineska poduzeća, što je u izravnoj suprotnosti s ciljevima inicijative da se ponudi alternativa kineskoj inicijativi „Jedan pojas, jedan put” te da se u partnerskim

zemljama stvori stvarna nacionalna vrijednost; stoga poziva na hitnu istragu o svim kineskim poduzećima koja sudjeluju u inicijativi Global Gateway; ponavlja da bi inicijativa Global Gateway trebala doprinijeti globalnoj stabilnosti i sigurnosti te istodobno ojačati otpornost Europe; nadalje naglašava da je za usklađivanje političke predanosti i geopolitičkih ambicija potrebna obnovljena predanost pravodobnoj provedbi, veća lokalna odgovornost pri utvrđivanju projekata, kao i jasno definiran angažman privatnog sektora; poziva Komisiju da ubrza realizaciju projekata i racionalizira broj vodećih projekata kako bi se maksimalno povećao učinak inicijative; osim toga, smatra da je za projekte u okviru inicijative Global Gateway potrebna bolja javna komunikacija, posebno u slučaju neizravnog upravljanja s provedbenim partnerima, kao što su operacije mješovitog financiranja u okviru Europskog fonda za održivi razvoj plus u kojima sudjeluje više dionika; stoga poziva Komisiju i ESVD da sustavno jačaju komunikaciju o mjerama koje financira EU, čime se osigurava koherentna razmjena poruka, jasna raspodjela te učinkovita vidljivost vodstva i dodane vrijednosti Unije; međutim, ističe činjenicu da je proračun od 300 milijardi EUR dodijeljen za tu inicijativu manji od jedne trećine sredstava za projekte koji su već u tijeku u okviru kineske inicijative „Jedan pojas, jedan put” koja je na sličan način usmjerena na povezivost i infrastrukturu; preporučuje jačanje nadzorne uloge Parlamenta kako bi se osigurala veća odgovornost i transparentnost u postupku financiranja projekata u okviru inicijative Global Gateway, uključujući redovito izvješćivanje Komisije i ESVD-a, pojačani parlamentarni nadzor nad odabirom i provedbom projekata te sustavnu evaluaciju rezultata i učinka;

117. ponovno potvrđuje ulogu posebnih predstavnika EU-a (PPEU-ovi) koji promiču politike i interese EU-a u određenim regijama i zemljama te imaju važnu ulogu u razvoju čvršćeg i učinkovitijeg ZVSP-a tako što osiguravaju aktivnu političku prisutnost EU-a u ključnim zemljama i regijama te djeluju kao „glas” i „lice” EU-a; naglašava važnost širokog i fleksibilnog mandata posebnih predstavnika EU-a koji se moraju moći prilagoditi promjenjivim geopolitičkim okolnostima kako bi promicali politike i interese EU-a u određenim regijama i zemljama; ustraje u tome da bi se posebni predstavnici EU-a za ljudska prava trebali imenovati tek nakon saslušanja u Parlamentu;

118. poziva na obnovljeni pristup preventivnoj diplomaciji kao proaktivnom instrumentu vanjske politike za sprečavanje, posredovanje i mirno rješavanje sukoba između strana; poziva ESVD da instrumente za preventivnu diplomaciju EU-a integrira u strukturne preventivne mehanizme i djelovanja, kao što su politički sporazumi među različitim akterima uključenima u sukobe, nacionalni dijalozi za pomirenje, izgradnju mira i tranzicijsku pravdu, kao i povjerenstva za istinu i pomirenje;

119. podsjeća da je izvršavanje proračunske funkcije Parlamenta neodvojivo povezano s njegovom funkcijom u području demokratskog nadzora i savjetovanja; ističe da u okviru zajedničke vanjske i

sigurnosne politike, koja obuhvaća zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku, Parlament svoju proračunsku funkciju izvršava zajedno s Vijećem; podsjeća na to da Parlament ima i funkciju političkog nadzora nad tim politikama i savjetovanja o njima, kako je navedeno u članku 36. UEU-a;

120. ističe potrebu za detaljnijom proračunskom nomenklaturom u proračunu zajedničke vanjske i sigurnosne politike, kao i u Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju te Instrumentu pretpristupne pomoći, čime se proračunskom tijelu omogućuje utvrđivanje političkih i geografskih prioriteta u okviru godišnjeg proračunskog postupka;

121. ponavlja svoj poziv na promicanje uspostave sustava u okviru kojega se obavještajni podaci iz država članica o vanjskim i sigurnosnim problemima koji se javljaju izvan Unije automatski i kontinuirano šalju ESVD-u; u tom smislu poziva na jačanje Obavještajnog i situacijskog centra EU-a, Centra za odgovor na krizne situacije ESVD-a i Satelitskog centra EU-a povećanjem njihova osoblja i financijskih resursa, kao i kapaciteta; traži da se poboljšaju sigurnosni protokoli službi koje rade na obavještajnim aktivnostima i/ili s osjetljivim informacijama;

122. podsjeća da Parlament ima posebnu ulogu u podupiranju vidljivosti i učinka vanjskog djelovanja EU-a, čime doprinosi naporima diplomatskih službi EU-a i država članica;

123. smatra da je potreban jači parlamentarni nadzor nad vanjskim djelovanjem EU-a, što uključuje i redovit i pravodoban, ali siguran pristup povjerljivim informacijama i strukturiranim dijalozima u skladu s člankom 36. UEU-a; naglašava da bi potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i ESVD trebali pružati više povratnih informacija o poduzetim mjerama i postignutim učincima u pogledu preporuka Parlamenta navedenih u rezolucijama u području vanjskih poslova; naglašava da demokratski nadzor ne može biti učinkovit bez istinskog pristupa klasificiranim informacijama te poziva na poboljšanja Međuinstitucijskog sporazuma iz 2002. kako bi se prilagodio trenutačnoj sigurnosnoj situaciji;

124. ističe da svaki od navedenih zahtjeva iziskuje primjereni odgovor potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice; poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu da brzo i u pisanom obliku odgovori na pozive i zahtjeve Parlamenta te na pitanja u vezi s kojima je izrazio zabrinutost; smatra da usmene izjave na sjednicama odbora ili na plenarnoj sjednici mogu biti dostatne kao odgovor samo u iznimnim ili hitnim slučajevima; naglašava da su u trenutačnom zahtjevnom geopolitičkom kontekstu bliska suradnja i partnerstvo između Parlamenta i potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice od strateške važnosti; ističe da odluke o ZVSP-u ili ZSOP-u koje uključuju rashode uvijek predstavljaju temeljne odabire za te politike

i da bi trebale podlijegati parlamentarnom nadzoru; očekuje sustavnije razmjene informacija prije donošenja mandata i strategija ZVSP-a kao i bolji protok informacija o pregovorima o međunarodnim sporazumima i memorandumima o razumijevanju te o njihovoj provedbi;

°

° °

125. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Europskom vijeću, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te vladama i parlamentima država članica.